

Poština plačana pri PTT enoti
63000 Celje

KNJIZNICA
EDVARDA KARDELJA
V CELJU

Emajlirca

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE EMO CELJE

LETO XXXVI - ŠT. 3-4 - 25. FEBRUAR 1986

Volitve so pred vrati Izvoliti sposobne in odločne

Letos poteče mandat članom samoupravnih organov, ki so bili izvoljeni na volitvah leta 1984, hkrati pa tudi delegacijam za delegiranje v Zbor združenega dela v skupščini občine in delegacijam za delegiranje v skupščine SIS. Delegacije so bile izvoljene leta 1982.

Volitve bodo letos 13. marca v vseh TOZD in DSSS.

Pri volitvah v samoupravne organe praktično ne bo sprememb. Izvolili bomo torej:

- Delavske svete v TOZD/DSSS
- Komisije za SDK TOZD/DSSS
- člane v delavskem svetu DO EMO
- člane za skupno komisijo SDK DO EMO
- člane disciplinske komisije.

Osnutke kandidatnih list za te organe bo pripravila v vsaki TOZD in v DSSS osnovna organizacija sindikata, ki jih nato predloži v obravnavo in potrditev temeljni kandidacijski konferenci TOZD/DSSS.

Na temeljni kandidacijski konferenci pa se obravnavajo tudi liste možnih kandidatov za člane delegacij. Pri teh pa je s spremembo Zakona o volitvah in delegiranju v skupščine prišlo do, mirno rečeno, pozitivnih sprememb. V primerjavo povedano, v celotni DO EMO smo leta 1982 izvolili blizu 700 delegatov, tokrat se z oblikovanjem skupnih posebnih delegacij za skupščine SIS, zmanjša število vseh delegatov na 170. Za zbor združenega dela občinske skupščine bo imela vsaka TOZD in DSSS sedem članske delegacije, doslej 15 članske (posebne delegacije), za skupščine SIS pa

bodo na ravni DO oblikovane skupne posebne delegacije in sicer takole: vsaka temeljna organizacija in skupne službe bodo s po enim članom zastopane v delegacijah za vsako interesno področje. Tako »sestavljene« delegacije bodo štelete po 10 članov za deset interesnih področij. (TOZD Kotli v Šentjurju se namreč delegatsko ne povezuje v občino Celje).

Poleg te spremembe pa se zmanjšuje tudi število delegatskih mest v skupščinah SIS iz sedanjih 3 na 2 delegatski mesti.

Čeprav se skupno število delegatov zmanjša pri letošnjih volitvah pa bo potrebno

v postopku priprav za volitve opraviti še eno »skupno« kandidacijsko konferenco. Skupne delegacije za SIS namreč volijo delavci v vseh TOZD in DSSS.

Na skupni kandidacijski konferenci pa bomo letos oblikovali tudi skupno listo kandidatov za predsednika, dveh namestnikov predsednikov in zunanje člane disciplinske komisije DO EMO. Te kandidate se prav tako predloži v izvolitev delavcem v vseh TOZD in v DSSS.

V času, ko je bila zaključena redakcija tega Emajlirca, so v osnovnih sindikalnih organizacijah potekale intenzivne priprave na volitve. Na dan volitev bodo dajali navodila volilcem predsedniki volilnih komisij oz. volilnih odborov.

Pred kongresom

Do pričetka 13. kongresa ZKJ je preostalo le še slabih šest mesecev, do kongresov in konferenc Zveze komunistov v republikah in pokrajinah pa še polovico manj časa. Priprave na novo najvišje partijsko vodstvo so se pričele sredi minulega leta in se počasi bližajo koncu. Dela za člane Zveze komunistov je dovolj, saj se bo v prvi polovici leta 1986 izvrstilo 29 kongresov in konferenc ZK in drugih družbeno-političnih organizacij. Od 13. kongresa ZKJ mnogo pričakujemo.

Ce sodimo po kongresnih dokumentih, potem moramo ugotoviti, da je posel za pravico na najvišji vrh jugoslovanskih komunistov pričel dobro teči, toda te priprave še niso končane. Pisanje kongresnih dokumentov je pomemben posel, vendar ni edini in najvažnejši. V priprave na kongres je potrebno vključiti vse člane ZKJ, tako kot je bilo to poudarjeno med javno razpravo o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ. Ta aktivnost je med delom splahnela in dobivamo občutek, kakor da se pričakuje, da bo delo opravilo vodstvo ZKJ.

13. kongres ZKJ nam mora dati odgovor na mnoga pomembna družbeno-ekonomska in politična vprašanja našega nadaljnega samoupravnega socialističnega razvoja.

Poročilo o delu ZKJ in CK ZKJ med obema kongresoma in resolucija za 13. kongres sta v izdelavi. CK ZKJ se opredeljuje, da naj bo resolucija kratka in kot taka akcijski dokument, ki bo množično mobiliziral članstvo.

Priprave za spremembo in dopolnitev statuta ZKJ so brez dvoma pritegnile vso partijsko in tudi širšo družbeno javnost. ZK bo morala do kongresa posvetiti posebno pozornost moralnemu liku svojih članov, ker bo brez tega preobrata težko narediti uspešen korak naprej. Dovolj bo, če se bomo spominjali 13. kongresa ZKJ samo po tem delu.

Referendumi

V mesecu decembru 1985 leta je bil v TOZD in DSSS referendum o spremembah aktov o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Izid referenduma je bil pozitiven, razen v TOZD Vzdrževanje, kjer pa so referendum po istem vprašanju ponovili 30. 1. 1986 in spremembo potrdili.

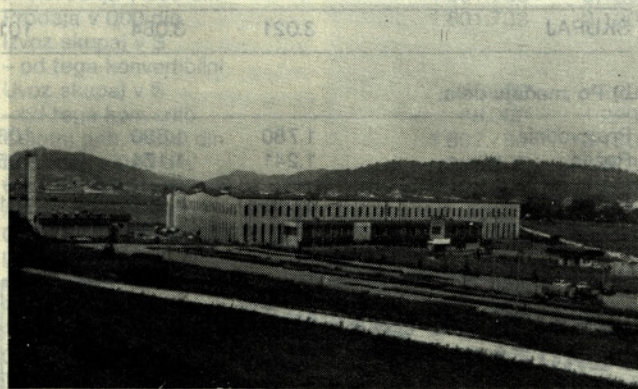
Kljub temu, da je bilo gradivo za javno razpravo posredovano v delovne sredine v velikem številu, poleg tega pa je bilo tudi napisano enostavno in razumljivo je dobro, da v posebni prilogi Emajlirca objavimo, kot je bilo pravilo že doslej, spremembe v celoti.

V TOZD Kotli v Šentjurju pa so izvedli 27. 1. 1986 referendum o spremembi statuta TOZD, in sicer zaradi spremembe sedeža. V zvezi s tem je treba pojasniti še to, da govornice o izločitvi TOZD Kotlov iz naše delovne organizacije niso resnične. TOZD Kotli ostane še naprej v sestavi DO EMO, sprememba sedeža je bila le formalna zadostitev zakonskemu določilu.

Izid referenduma:

V spodnji tabeli je pregled glasov »ZA« v odstotkih:

TOZD	tč. 1	tč. 2	tč. 3
POSODA	59,9	59,1	
FRITE	78,5	78,5	
KOTLI	58,9	60,6	69,6
RADIATORJI	71,6	71,6	
ODPRESKI	66,0	66,0	
EMOKONTEJNER	55,5	57,2	
ORODJARNA	63,0	65,0	
ERC	66,6	66,6	
SIT	72,0	72,0	
DSSS		54,4	54,2
VZDRŽEVANJE	60,4	58,6	

TOZD Kotli: Prenos sedeža v Šentjur pomeni tudi večje sodelovanje delavcev pri samoupravnem in političnem življenju v občini.

Pod točko 1: Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev za skupno porabo.

Pod točko 2: Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev za skupno porabo.

Pod točko 3: Statut TOZD oz. DSSS

Gospodarski plan za leto 1986

Plan za leto 1986 predstavlja prvo leto novega srednjeročnega obdobja in začetek sanacije delovne organizacije na vseh ključnih področjih, to je zagotavljanju likvidnosti, usklajevanju deviznega neravnovesja ter zagotavljanju pozitivnih finančnih rezultatov vseh TOZD.

Za realizacijo planskih ciljev je izdelan program ukrepov po posameznih področjih in TOZD in je sestavni del plana, posebej pa jih ne navajamo, ker so obdelani v sanacijskem programu.

Po posameznih področjih načrtujemo proizvodnjo in proizvodni program – v letu 1986 že načrtujemo določene programske spremembe z uvajanjem novih programov, opuščanje zastarelih materialno intenzivnih in neakumulativnih programov. Proizvodni program in obseg proizvodnje se prilagaja tržnim možnostim v okviru razpoložljivih kapacitet, ki ob zastarelosti in ozkih grl nimajo povečanja določenih akumulativnih in tržnih zanimivih programov.

Fizični obseg ne povečujemo, povečujemo pa produktivnost

dela, ker načrtujemo že delne premike od enostavnejših v zahtevnejše programe.

– Prodaja in izvoz – kot smo že pri proizvodnem programu navedli se v letu 1986 bolj prilagajamo možnostim plasmana na osnovi izdelane tržne analize in usmerjamo v povečanje programov z večjo akumulacijo.

– Izvoz v \$ povečujemo za 25 %, in to na konvertibilnem področju za 27 %, na klirinškem področju pa za 11 %. Zaradi velikega deviznega neravnovesja usmerjamo izvoz v višje oblike zunanje trgovinske menjave in

to v kooperacije, plemenitjenje in druge oblike menjave. V izvoz vključujemo tudi nove programe.

– Devizna bilanca – kljub temu da povečujemo izvoz za 25 % in ne povečujemo uvoz in uvajamo tudi višje oblike zunanje trgovinske menjave, na osnovi katerih nam ostaja večji delež deviz za uvoz, združevanje ter fiksne in garantirane obveznosti ostaja še vedno v bilanci nakup deviz v višini 875.000 \$ po uradnem tečaju. Finančni rezultati so pri vseh TOZD pozitivni, vendar pa niso zadovoljivi, kljub temu, da smo upoštevali, da bomo pridobili cenejše kredite za obratna sredstva in odkupili manjkajoča devizna sredstva v devizni bilanci po uradnem tečaju. Devizna bilanca za leto 1986.

Plan za leto 1986 smo izdelali na naslednjih osnovah:

– proizvodne in prodajne cene proizvodov veljavne na 1/10 smo povečali za 60 %, – nabavne cene materialov veljavne na dan 1/10 smo povečali za 60 %, – vrednost konvertibilnega dolarja je planirana v višini 420 din, klirinškega pa 390 din,

– prihodka od obresti smo planirali na podlagi plačilnih pogojev, ki so dogovorjeni za leto 1986,

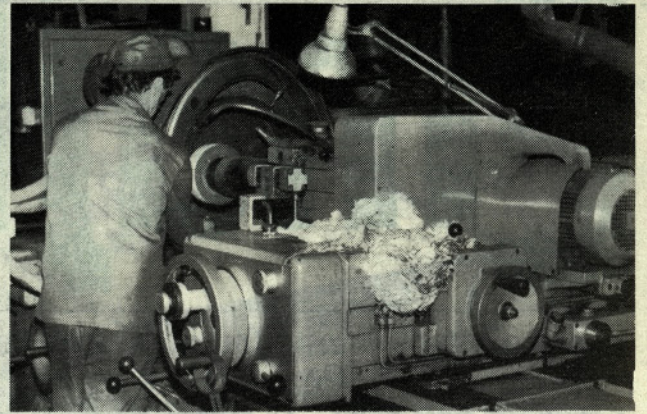
– neplačana realizacija, je povečana sorazmerno s povečano realizacijo za leto 1986,

Amortizacija je planirana na osnovi revalorizacijskega količnika 1,50 in aktiviranja novih investicij,

– negativne tečajne razlike so planirane na osnovi stanja kreditov in planiranega tečaja \$,

– obresti so izračunane na osnovi planiranih kreditov za pokritje potrebnih obratnih sredstev s tem, da predvidevamo za sanacijske kredite 6 % obrestno mero, za selektivne kredite 53 % obrestno mero, za kredite za ostale namene in menične obresti pa 72 % obrestno mero,

– osebne dohodke smo izračunali na osnovi plana zaposlenih s tem, da smo ocenjene višine osebnih dohodkov za leto 1985 povišali za 80 %.

Ob ekonomskih pogojih za boljše delo, ob boljši organizaciji dela in podobnem, je eden izmed osnovnih pogojev, ki pa smo ga in ga še preveč zapostavljamo, tudi odnos do dela: ali hodimo le v službo, ali gremo resnično delat?

PLAN IZKORIŠČENOSTI DELOVNEGA ČASA

Elementi	OCENA 1985		PLAN 1986		Ind. 4:2
	Struk.		Struk.		
0	1	2	3	4	5
Poprečno število zaposlenih	3.008	–	3.051	–	101
Število delovnih dni	266	–	266	–	100
Število plač. dni	276	–	273	–	99
1. Opravljene ure	4.872.489	73,3	4.925.243	73,5	100
– proizvodne	2.463.546	37,1	2.496.071	37,3	100
– režijske	2.409.063	36,2	2.429.172	36,2	100
2. Nadure	230.799	–	220.557	–	–
– proizvodne	178.209	–	169.698	–	–
– režijske	52.590	–	51.459	–	–
3. Neopravljene ure	1.596.774	24,0	1.596.104	23,8	99
– odmor	319.844	4,8	323.176	4,8	100
– državni praznik	204.105	3,1	197.508	2,9	94
– redni letni dopust	567.619	8,5	574.215	8,6	101
– hranarina	469.372	7,1	467.018	7,0	99
– ostali plač. izost.	35.834	0,5	34.187	0,5	100
4. Refundacije	10.309	0,2	10.255	0,2	100
5. Neopravljene ure, za katere prejme delavec nadom. OD iz sred. zdrav. zavarovanja	27.457	0,4	27.660	0,4	100
6. Porodniška	121.170	1,8	120.350	1,8	100
7. Neopravljene ure, za katere ni nadomest. OD	20.499	0,3	19.903	0,3	100
SKUPNO ŠTEVILO UR BREZ NADUR	6.648.698	100,0	6.699.515	100,0	–
SKUPNO ŠTEVILO UR	6.879.497		6.920.072		–

PLAN KADROV

a) Po kvalifikacijski strukturi

Stop. izobrazbe	Stanje 30/9-85		Leto 1986		Ind.
I. NK	124		179		144
II. IK-PK	1.798		1.697		94
III., IV. K-2 let., K	501		539		107
V. SŠ, VK	436		453		104
VI/1, 2 ViŠ	93		112		121
VII/1, 2 VŠ	69		84		122
SKUPAJ	3.021		3.064		101

b) Po značaju dela:

	1985	1986	Ind.
Proizvodnja	1.780	1.890	106
Režija	1.241	1.174	95
SKUPAJ	3.021	3.064	101

PLAN PRODAJE

v 000 din

TOZD	Ocena 1985		Plan 1986		Indeks	
	Celotna	ekst.	celotna	ekst.	3:1	4:2
0	1	2	3	4	5	6
FRITE	2.231.758	1.995.116	3.667.960	3.062.674	164	153
POSODA	6.275.206	6.145.108	12.858.074	12.655.874	205	206
RADIATORJI	1.734.981	1.570.430	3.642.937	3.514.121	210	224
KOTLI	2.150.783	2.104.922	4.396.943	4.339.343	204	206
ODPRESKI	1.245.921	1.235.243	1.377.637	1.377.637	111	111
ORODJARNA	366.748	139.742	730.520	409.548	199	293
KONTEJNER	1.838.113	1.834.078	3.251.316	3.215.316	177	177
VZDRŽEVA-NJE	1.801.733	490	3.180.342	–	176	–
ERC	114.560	28.192	161.676	24.897	141	88
SIT	407.732	329.096	619.366	454.366	152	138
DSSS	958.672	83.772	1.734.370	134.035	181	160
SKUPAJ:	19.126.207	15.466.189	35.621.141	29.223.811	186	189

PLAN PROIZVODNJE PO KOLIČINI IN VREDNOSTI

v 000 din

TOZD	Ocena 1985		Plan 1986		Indeks	
	količ.	vrednost	količ.	vrednost	3:1	4:2
0	1	2	3	4	5	6
FRITE	8.397	1.800.627	8.200	2.821.180	97	156
POSODA	8.775	8.156.966	10.185	19.222.679	116	235
RADIATORJI	5.200	2.213.327	5.135	4.585.672	99	207
KOTLI	–	1.569.349	–	4.396.943	–	280
ODPRESKI	3.515	1.106.496	2.393	1.224.756	68	111
ORODJARNA	–	335.336	–	730.520	–	218
KONTEJNER	9.180	1.565.576	9.470	2.955.289	103	189
VZDRŽEVA-NJE	–	1.801.733	–	3.180.342	–	176
ERC	–	114.560	–	161.676	–	141
SIT	–	407.732	–	619.366	–	152
SKUPAJ:	35.067	19.071.702	35.383	39.898.423	101	209

PRIŠLI SMO V ČAS, KO MORAMO VSAKEMU IZMED NAS, KI NE URESNIČUJE OBVEZNOSTI, KI JIH JE PREVZEL, Povedati, da ogroža dobro delo svojih kolegov in da s tem početjem bistveno prispeva k slabi učinkovitosti vseh oziroma celotnega kolektiva.

PLAN STROŠKOV
PLAN BILANCE USPEHA

v 000 din

Elementi	v 000 din			Elementi	OCENA 1985	PLAN 1986	Ind. 2:1				
	OCENA 1985	PLAN 1986	Ind.					0	1	2	3
Porablj. surov. in material	8,522.479	15,232.347	179	CELOTNI PRIHODEK	19,491.338	35,881.472	184				
- odstot plan. cen	-	-	-	R-4 SKUPAJ	15,707.819	27,748.494	176				
Porabljena energija	939.541	1,791.337	190	PORABLJENA SREDSTVA	16,054.764	27,564.327	172				
Transportne storitve	94.597	199.539	211	DOHODEK	3,436.574	8,317.145	242				
Str. inv. vzdržev. delov. sred.	338.036	533.516	157	ČISTI DOHODEK	2,019.370	5,666.843	280				
Druge proizv. storitve	2,184.211	4,129.123	189	Del ČD za OD	2,283.104	4,206.660	184				
Stroški za varstvo pri delu	86.132	149.003	173	Del ČD za stan. sklad	61.450	249.509	406				
Izdat. za potrebe znan. razisk. dela	20.353	6.932	34	Ostaneček za sklade	243.379	1,210.674	497				
Amort. po predp. stopnji	594.838	1,035.598	174	IZGUBA	598.027	-	-				
Povrač. za prevoz na delo in z dela	45.728	83.267	182	Rezervni sklad	40.714	267.771	657				
				SKLAD SP	130.000	144.000	111				
SKUPAJ STROŠKI R-4	15,707.819	27,748.494	177	Poslovni sklad	72.665	798.903	-				
				Ostaneček za sklade - izguba	354.648	-	-				

KAZALCI POSLOVANJA ZA LETO 1986

	FRITE		POSODA		RADIATOR		KOTLI	
	Ocena	Plan	Ocena	Plan	Ocena	Plan	Ocena	Plan
Proizvodnja v 000 din	1.800.627	2.821.180	8.156.967	19.222.679	2.213.327	4.585.672	1.569.349	4.396.943
Prodaja v 000 din	2.231.758	3.667.960	6.275.206	12.858.074	1.734.981	3.642.937	2.150.783	4.396.943
Izvoz skupaj v \$	630.008	820.000	6.369.610	7.204.850	269.370	370.000	571.718	1.382.000
- od tega konvertibilni	59.628	250.000	6.369.610	7.204.850	269.370	370.000	209.920	882.000
Uvoz skupaj v \$	2.315.000	2.792.437	5.065.000	3.739.900	1.342.200	965.314	945.000	409.392
- od tega konvertibilni	1.930.000	2.371.204	1.265.000	-	92.600	113.314	945.000	409.392
Celotni prihodka v 000 din	2.285.316	3.781.060	6.487.528	12.959.674	1.767.228	3.642.937	2.204.475	4.433.800
Dohodek v 000 din	361.091	541.034	1.037.053	3.188.279	160.626	577.029	165.394	709.189
Čisti dohodek v 000 din	256.798	358.842	492.640	2.184.461	71.872	413.448	-	309.967
Amortiz. po predp. st. v 000 din	6.780	10.221	239.877	440.953	63.434	95.161	85.500	182.760
Ostaneček za sklade v 000 din	182.484	225.112	-	500.327	-	168.046	-	8.751
IZGUBA	-	-	384.155	-	44.000	-	169.872	-
Akumulacija	180.300	221.362	-	432.577	-	159.896	-	8.751
Povpr. št. zap. za podl. vkal. ur	77	78	1.293	1.313	165	175	200	196
Povpr. mesečni neto OD na del. d.	53.281	95.908	41.105	73.350	42.720	79.045	44.620	85.929
Ol in sr. SSP na vkal. del. v din	993.480	1.762.564	673.109	1.334.260	702.254	1.448.868	702.040	1.536.816
Dohodek na del. v din	4.689.493	6.936.333	802.052	2.428.240	973.490	3.297.308	826.970	3.618.311
Čisti dohodek na del. v din	3.335.039	4.600.538	381.005	1.663.717	435.588	2.362.560	-	1.581.464
Akumulac. na del. v din	2.341.558	2.837.974	-	329.457	-	913.691	-	44.648

	ODPRESKI		ORODJARNA		KONTEJNER		SIT	
	Ocena	Plan	Ocena	Plan	Ocena	Plan	Ocena	Plan
Proizvodnja v 000 din	1.106.496	1.224.756	335.336	730.520	1.565.576	2.955.289	407.732	619.366
Prodaja v 000 din	1.245.921	1.377.637	366.748	730.520	1.838.113	3.251.316	407.732	619.366
Izvoz skupaj v \$	-	-	116.747	150.000	164.236	200.000	-	-
- od tega konvertibilni	-	-	42.947	100.000	157.198	200.000	-	-
Uvoz skupaj v \$	-	-	24.660	50.000	37.000	61.565	36.728	102.000
- od tega konvertibilni	-	-	24.660	50.000	37.000	61.565	-	102.000
Celotni prihodek v 000 din	1.275.216	1.437.137	377.357	723.720	1.801.870	3.226.768	411.991	616.886
Dohodek v 000 din	160.285	245.597	162.253	345.685	296.699	688.446	115.345	196.588
Čisti dohodek v 000 din	97.400	164.211	106.787	243.089	163.756	445.835	84.172	142.154
Amortiz. po predp. st. v 000 din	34.972	48.522	29.481	51.630	-	-	3.072	4.762
Ostaneček za sklade v 000 din	8.422	28.784	-	39.404	1.233	137.204	23.541	33.291
IZGUBA	-	-	-	-	-	-	-	-
Akumulacija	6.411	24.284	-	33.204	1.233	126.804	21.505	30.491
Povpr. št. zap. na podl. vkal. ur	114	98	122	122	196	203	69	68
Povpr. me. neto OD na del. v din	45.137	78.492	48.871	87.939	48.671	86.641	48.255	89.528
OD in sr. SSP na vkal. del. v din	798.149	1.427.826	875.303	1.720.369	829.199	1.571.581	908.217	1.642.103
Dohodek na del. v din	1.406.009	2.506.092	1.329.942	2.833.483	1.513.770	3.391.360	1.671.667	2.891.000
Čisti dohodek na del. v din	854.386	1.675.622	875.303	1.992.532	312.173	452.522	1.219.884	2.090.500
Akumulac. na delav. v din	56.237	247.796	-	272.164	6.291	624.650	311.667	448.497

	VZDRŽEVANJE		ERC		DSSS		SKUPAJ	
	Ocena	Plan	Ocena	Plan	Ocena	Plan	Ocena	Plan
Proizvodnja v 000 din	1.801.733	3.180.342	114.560	161.676	-	-	19.071.702	39.898.423
Prodaja v 000 din	1.801.733	3.180.342	114.560	161.676	958.672	1.734.370	19.126.207	35.621.141
Izvoz skupaj v \$	-	-	-	-	-	-	8.121.689	10.126.850
- od tega konvertibilni	-	-	-	-	-	-	7.108.673	9.006.850
Uvoz skupaj v \$	45.000	229.000	43.540	-	11.000	76.317	9.865.128	8.425.925
- od tega konvertib.	45.000	229.000	43.540	-	11.000	76.317	4.393.800	3.412.792
Celotni prihod. v 000 din	1.802.785	3.180.342	114.880	162.188	962.692	1.740.802	19.491.338	35.881.472
Dohodek v 000 din	325.307	578.250	51.501	102.054	601.020	1.149.994	3.436.574	8.317.145
Čisti dohodek v 000 din	228.204	404.083	34.008	69.221	483.733	931.532	2.019.370	5.666.843
Amortiz. po predp. st. v 000 din	36.520	55.419	13.862	16.981	19.954	37.327	594.838	1.035.598
Ostaneček za sklade v 000 din	23.699	35.921	1.000	6.234	3.000	27.600	243.379	1.210.674
IZGUBA	-	-	-	-	-	-	598.027	-
Akumulacija	17.059	25.021	1.000	4.584	-	-	113.379	1.066.674
Povpr. št. zap. na podl. vkal. ur	226	222	32	33	521	544	3.015	3.052
Povpr. mes. neto OD na del. v din	51.142	93.715	58.393	108.040	52.278	94.144	45.660	82.616
OD in sr. SSP na vkal. del. v din	934.270	1.707.486	1.031.500	1.958.697	928.470	1.712.375	820.084	1.507.264
Dohodek na del. v din	1.439.411	2.604.730	1.609.406	3.092.545	1.153.589	2.113.960	1.139.825	2.725.146
Čisti doh. na del. v din	1.009.752	1.820.194	1.062.750	2.097.606	928.470	1.712.375	669.774	1.856.763
Akumulac. na del. v din	75.482	112.707	31.250	138.909	-	-	37.605	349.500

Družbeno ekonomski položaj EMO

Z optimizmom proti problemom

Splošna gospodarska situacija v svetu in Jugoslaviji je v letu 1985 v določeni meri vplivala tudi na poslovanje v DO »EMO«. Znano je, da smo kot družba že pred tremi leti sprejeli program ekonomske stabilizacije, ki uvaja v gospodarstvu in širši družbi ekonomske zakonitosti, predvsem pa uskladi porabo z razpoložljivim dohodkom, kar povzroča v združenem delu določene motnje, čeprav ga slabo izvajamo. Vsi ti zunanji ukrepi tekoče ekonomske politike na eni strani in notranja problematika na drugi strani so imeli za posledico, da je DO zaključila poslovanje za I. kvartal s saldnom izgube 363 mio din, ob polletju 156 mio, v 9 mesecih 458 mio in konec leta ocenjujemo 598 mio din izgube.

Letni plan proizvodnje po količini smo izpolnili 96 % in po vrednosti 99 %, od tega so plan presegli po vrednosti TOZD SIT 121 %, ORODJARNA 108 %, ERC 104 %, POSODA in RADIATORJI 101 %, ostali TOZD so izpod 100, po količini pa ga ni dosegla nobena TOZD. Letni plan eksterne prodaje 85 je bil dosežen 96 %, pri čemer je presegla plan TOZD SIT 137 %, TOZD ERC 118 %, ORODJARNA 109 %, RADIATORJI 100 %, ostale TOZD pa niso dosegle plana.

Letni plan izvoza je dosežen 102 % od tega na konvertibilno področje 99 % in kliring 124 %.

Izguba je locirana predvsem v TOZD POSODA in KOTLI, ostali TOZD so blizu meje rentabilnosti, tako da lahko govorimo o uspešnih TOZD le v TOZD FRITE, delno ODPRESKI in ORODJARNA.

Postavlja se seveda vprašanje, od kod tako slabi rezultati, odnosno zakaj?

Glavni razlogi so padanje že nekaj let akumulativne sposobnosti DO, pomanjkanje lastnih virov sredstev, saj leta pokrivamo komaj 25 % od skupaj 9,4 mrd din, od tega je osnovnih sredstev 2,2 mrd, nedoseganje planskih ciljev, nedoseganje predvidenih učinkov naložb v TOZD KOTLI in TOZD POSODA, nesorazmerje med prodajnimi in nabavnimi cenami, neustrezna struktura sredstev, ki pogojuje kratkoročno vzdrževanje z visokimi obrestmi, povečanje negativnih tečajnih razlik zaradi neodplačanih kreditov za naložbe, ni kreditov za nabavo repromateriala, neugodni plačilni pogoji pri prodaji gotovih prodajnih izdelkov v primerjavi s plačilnimi pogoji pri dobaviteljih, velika stopnja odpisanosti OS, neustrezna kadrovska struktura itd.

Za razreševanje teh problemov, kot tudi slabega izkoriščanja delovnega časa, koriščenja 2. in 3. izmene, slaba kvaliteta s povečanim

škartom, disciplina itd., smo se komunisti v DO EMO premalo angažirali, da bi dosegli boljše rezultate. Ne smemo se izgovarjati samo na vpliv zunanjih faktorjev, ker je notranja politika pestra in široka, na katero imamo odločujoč vpliv pa smo jih slabo razreševali, kot kažejo gornji podatki.

Zaradi takšne situacije smo v mesecu septembru pristopili k izdelavi sanacijskega programa, ki je bil gotov v začetku meseca novembra, nato pa verificiran pri občinskih DPO, izvršnemu svetu občine Celje, LB Splošni banki Celje, prav tako na republiškem nivoju od Splošnega združenja kovinske industrije, konsultacije z IS SRS, upravnimi organi, združeni LB, rezervami itd.

Osnovni cilji sanacijskega programa so finančna konsolidacija s programskimi preusmeritvami, in sicer rekonstrukcija proizvodnje frit, posodobitev proizvodnje težke posode in delna poso-

dobitev lahke posode glede zahteve svetovnega trga, modernizacija in avtomatizacija tehnoloških linij TOZD ORODJARNA, za t. i. MATELI program, uvajanje komunalnega programa na bazi kotalnega prekucnika, pri tem pa upoštevati osnovne kriterije kot so usmeritve svetovnega in domačega trga, več vgrajenega znanja v proizvod, možnost doseganja visoke kvalitete izdelkov, možnost doseganja večje ekonomičnosti in rentabilnosti proizvodnje itd.

Sanacijski program je izdelan za obdobje 1986-1990, zato se istočasno smatra kot srednjeročni plan razvoja DO.

V tem obdobju predvidevamo investicijskih naložb v vrednosti ca. 5 mrd din in to predvsem v TOZD FRITE, ORODJARNA in POSODA.

Ob tako zastavljenem sanacijskem programu se postavlja osnovno vprašanje realizacije, odnosno izvedbe tega programa, tj. s kašnimi notranjimi in zunanjimi ukrepi in angažiranostjo celotnega kolektiva, še posebej pa članov ZKS. Glavni ukrepi za uresničitev sanacijskega programa so znižanje veza ve OS v zalogah, uskladitev plačilnih pogojev prodaje in nabave, doseči višje oblike zunanjetrgovinske menjave, kooperacije itd., zagotoviti hitrejše osvajanje novih izdelkov, ukiniti proizvodnjo

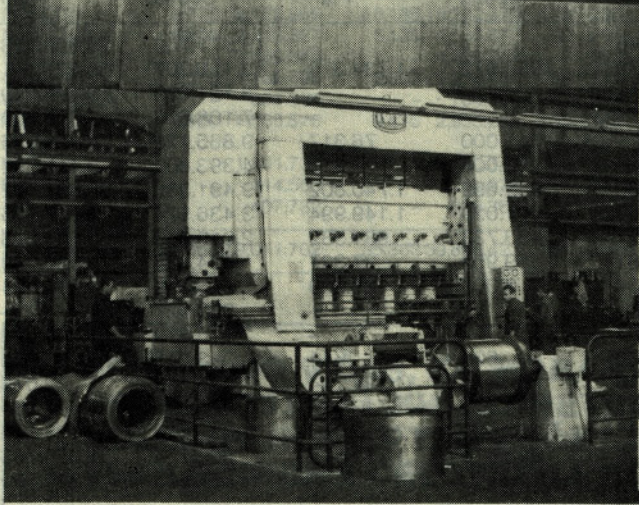
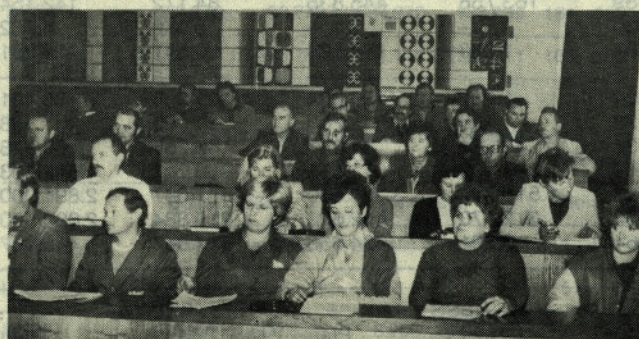

avtokoles in TRIKA radiatorjev, izvajati ukrepe za stabilnejšo oskrbo preko dolgoročnih sporazumov z dobavitelji in zunanjimi kooperacijami, dograditi organizacijo temeljnih poslovnih funkcij, spoštovati organizacijsko tehnološke predpise, izvesti smotrno razporeditev kadrov z vidika njihove kvalitete in znanja po področjih dela, stimulatino nagrajevanje in drugo.

Glavni ukrepi, ki so odvisni od zunanjih dejavnikov, so: zagotovitev 1000 mio din kredita za 6 % obresti za dobo 5 let, 200 mio din od poslovnih partnerjev v reprovoverigi 95 mio din od sklada skupnih rezerv gospodarstva občine in republike, 875.000 \$ za sanacijo deviznega neravnovesja, odpisati del obresti in razliko za leto 1985, zagotoviti zadosten limit za eskont menic prodaje domače opreme na kredit in zagotoviti sodelovanje DPS pri oprostitvi plačila obveznosti iz dohodka in OD.

Nalog za izvedbo sanacijskega programa je ogromno in se nanašajo praktično na vsakega člana kolektiva, da da svoj prispevek za DO, še posebna odgovornost pa leži na članih ZKS, kjer sedaj praktično ni več dilem, kako reševati ekonomsko situacijo v DO, ampak so cilji in programi za izhod iz težke situacije jasno opredeljeni in ostaja na naši sposobnosti in znanju, da to izvedemo.

To so samo glavne usmeritve in ukrepi, praksa bo opozorila še na druge, ki jih bo treba sproti razreševati vse v cilju uspešne realizacije sanacijskega programa, ki nam zagotavlja kolikor toliko boljši program v bodoče s predpostavko še ugodnejših finančnih rezultatov, tudi po letu 1990 v dobrobit širše družbe in zboljšanje standarda našega kolektiva.

Funkcije vodje, vloga in naloge

Če se večje število ljudi organizira v skupino z namenom, da reši določeno nalogo, se izpostavi vloga vodje, ki organizira ljudi, jim daje navodila, ki jih izvrše. Oseba, ki prevzame to vlogo je vodja, ki organizira akcijo. Skupina se definira kot socialna enota, v kateri imajo člani določene medsebojne odnose in med katerimi se vrše medsebojni vplivi. Člani skupine se držijo določenih norm vodenja in jih veže skupna naloga. Po nekem času člani skupine (če ni že prej formirana) zavzemajo določen položaj in vlogo. Član, ki ima največji vpliv, postane vodja.

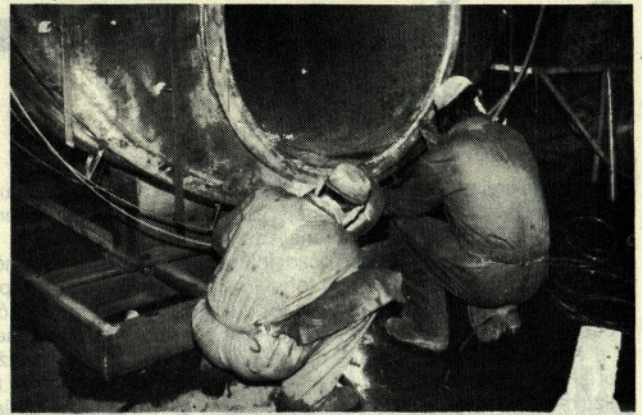
Zaradi večjega obsega nalog se kaže potreba po večjem številu vodij in vodenje se bolj distribuira. Nesporno je, da mora skupino, če želi ta delovati organizirano in usklajeno, nekdo voditi. Najizrazitejša karakteristika skupinske strukture je vodenje skupine. Po Krech- Crutchfieldu je vodja skupine tisti član, ki v največji meri vpliva na njeno aktivnost – je njena gonilna sila. Vendar to ni enosmerni vpliv interakcije, ampak medsebojni vpliv ostalih članov in vodje. Iz tega izhaja, da je vodenje skupine skupinski vodenje, usmerjeno k določenim aktivnostim – ciljem, kar označuje vzajemni odnos med člani skupine in vodjo, ki ima največji vpliv na to vodenje. Od vodje se pričakuje, da usmerja skupino k uresničevanju določenih ciljev in od njega je odvisno – na kateri način bodo le-ti realizirani. Razlikujemo pa primarne in sekundarne ali pomožne funkcije vodje, ki so vezane bolj na želje in lastnosti, ki bi jih naj imeli. Vodja koordinira in nadzira izvrševanje skupinskih nalog ter običajno ne sodeluje direktno, ampak daje navodila in določa delitev dela ter kratko in dolgoročno planira potrebna sredstva ali pripomočke za uresničevanje ciljev skupine. Določa tudi politiko skupine in cilje skupine. Poznamo tri izvora, ki določajo skupinsko politiko. Prvi od »zgoraj« npr. v vojski določa politiko vrhovni komandant in generalštab, ostali vodje pa to politiko izvajajo; drugi izvor izhaja iz baze, kjer sami člani odločajo o politiki – vodja jih le usmerja. Tretji izvor politike je vodja sam.

Vodja se pri vodenju opira na svojo večjo strokovnost, ker le tako uživa zaupanje članov skupine. Informacije od zunaj »filtrira«, daje pa le tiste, za katere meni, da so pomembne za

skupino. Vpliva na dobre odnose v skupini in jih usklaja, kar omogoča ohranitev skupine in njen pozitivni učinek. V primeru sporov v skupini za ohranitev morale, delovnega elana in trdnosti skupine pa posreduje kot svetovalec ali razsodnik. Pozoren mora biti tudi na vedenje članov in možna odstopanja. S svojim vedenjem je zgled skupini – predstavlja simbol skupine. Prevzema odgovornost – osvobaja relativno člane skupine osebne odgovornosti. Vodja predstavlja osebo, s katero se člani indentificirajo. Če ne more uresničiti njihovih želja in teženj, mu dodajajo lastnosti, ki bi jih naj imel. S tem, ko vodja prevzame odgovornost (oblast), nosi tudi posledice neuspeha. Po okvirni delitvi funkcije vodje, bi med primarne funkcije šteli koordiniranje in nadzor nad nalogami in njihovim izvrševanjem, planiranje sredstev ter uresničevanje ciljev skupine, določanje skupinske politike in ciljev skupine, vodenje skupine z oporo na strokovno znanje, predstavljanje skupine v zunanjih stikih, vplivanje na dobre odnose v skupini, nagrajevanje in kritika članov skupine, posredovanje in odločanje v primeru nesoglasij med člani skupine. Sekundarne, pomožne funkcije, pa so dajanje zgleda in prevzemanje odgovornosti. Primarne funkcije bi moral imeti vsak vodja, sekundarne pa občasno, odvisno od ciljev skupine, vrste skupine idr. V neformalnih ali občasnih skupinah lahko katera od teh komponent manjka. Če analiziramo vodenje in izvajanje dolžnosti vodij, bi opazili dve usmeritvi – motiviranje članov skupine za aktivnost, delo in skrb za skladne odnose v skupini. Na primer: vodja, ki manifestira v odnosih s člani skupine tovarništvo in zaupanje, bo izzval prijetno vzdušje, medtem ko bo drugi bolj usmerjen k organizaciji aktivnosti, izboljšanje komunikiranja med člani ter izpopolnjevanje metod in tehnik s pomočjo katerih bo možno izvrševati naloge. Prvi skrbi za dobre odnose v skupini, drugi za izvrševanje nalog. Raziskave kažejo, da so bolj priljubljeni vodje, ki razvijajo dobre odnose in si ne prizadevajo le za slepo izvrševanje dela oz. nalog, s čimer se poveča tudi delovni učinek. Obe usmeritvi bi morali biti ustrezno zastopani in usklajeni za optimalni učinek.

VODJA KOT EDEN MED NAMI – pomeni, da so ga člani skupine sprejeli za svojega. Po-

membno je, da vodja ne odstopa preveč od povprečka članov skupine. Sprejeti mora želje, težnje cilje in voditi skupino k njihovem uresničevanju. Z ozirom na položaj ali osrednjo funkcijo v skupini mora biti eden najboljših oz. najboljši. Praksa kaže, da vodja, ki zelo izstopa od članov skupine in to poudarja, npr. z izobrazbo, ni najbolj priljubljen. Ustrezne podrobnosti med njim in člani skupine ni, kajti njegove vrednosti in norme se preveč razlikujejo od skupinskih, zato ga skupina nerada sprejme. Vodja mora imeti najboljše ideje, izpolniti mora pričakovanja skupine in mora biti takšen kot si ga skupina zamislija, da se vede tako in opravlja funkcije, ki jih skupina zahteva. Na ta način je osebnost vodje odraz osebnosti članov skupine. Od osebnostnih črt bi

Mnoge lastnosti dobrega vodje si je moč pridobiti oz. naučiti na raznih seminarjih, tečajih in drugih oblikah izobraževanja, ki pripomorejo k vodenju. Veliko lastnosti pa si je potrebno pridobiti z delovno prakso in to z ustrezno in ne le s formalno izobrazbo.

naj bile pri vodji očitne nekatere bolj izražene karakteristike: inteligenca izdvaja vodjo od ostalih članov skupine, vendar ne sme biti preveč izražena. Vodja mora biti prav tako manj konservativen od ostalih članov skupine, bolj prilagodljiv, imeti mora dober stik z ljudmi in težiti

za tem, da je vedno prvi. Mnoge od teh lastnosti se je moč naučiti na seminarjih, tečajih in drugih oblikah izobraževanja, ki pripomorejo k vodenju. Veliko lastnosti pa si je potrebno pridobiti z delovno prakso in to z ustrezno in ne le s formalno izobrazbo.

Razgovor z uredniki glasil OZD in novinarji

Na pobudo komisije za obveščanje in propagando pri Občinskem komiteju ZKS Celje je bil 10. januarja 1986 organiziran razgovor z uredniki glasil celjskih delovnih organizacij. Osrednje teme razgovora so se nanašale predvsem na naloge zveze komunistov v sedanjih razmerah, kako se teh nalog loteva zveza komunistov v občini Celje, kakšne so naloge komunistov v združenem delu in kako v delovnih organizacijah zastaviti čimbolj ustvarjalno informativno dejavnost v pripravah na občinsko konferenco komunistov ter kongresa ZKS in ZKJ.

Toniju v spomin

V petek, 7. februarja 1986 nas je pretresla žalostna vest, da nas je zapustil naš dolgoletni sodelavec in prijatelj TONI RADANOVIČ iz mizarske delavnice – TOZD Vzdrževanje in energetika.

Vsakega izmed nas je ob tej vesti stisnilo pri srcu. Zdelo se nam je, da je to nemogoče, da to ni res, saj je še pred nekaj dnevi bil v naši sredini, opravljajoč svoje delovne naloge zagnano in vestno, kot jih je opravljal dolga leta pred tem.

Nihče si ni mogel misliti, da ga bo kruta smrt tako nenadoma izrgala iz naše sredine, sredi načrtov in samoodrekanja za boljši jutri.

Vedno se ga bomo radi spominjali ter ohranili v lepem in trajnem spominu.

Prijatelji

SPREMENBA POVRAČIL STROŠKOV

1. STROŠKI ZA DNEVNICE	
– cela dnevnicca nad 12 ur	2.606,– din
– polovična dnevnicca od 8 do 12 ur	1.357,– din
– znižana dnevnicca od 6 do 8 ur	974,– din
2. POVPREČNI STROŠKI ZA PRENOČIŠČE	
– za hotele B kat. ali nižje kategorije	po računu
– za hotele A kat. ali višje kategorije	po računu, vendar največ
– brez računa	1.835,– din
	831,– din
3. KILOMETRINA	
	34,30 din
4. STROŠKI ZA LOČENO ŽIVLJENJE	
– stroški za stanovanje (iz 24. čl. družb. dogovora) znašajo	16.515,– din
– stroški za prehrano (iz 25. čl. družb. dogovora) znašajo	23.454,– din

Navedena povračila stroškov veljajo od 15. 2. 1986 dalje.

TEHNOLOŠKA PROBLEMATIKA ZAHTEVA ZNANSTVENO OBRAVNAVO. TAK NAČIN PRISTOPA PA OMOGOČA HITRO PRENAŠANJE DOSEŽKOV ZNANOSTI V TEHNOLOGIJO IN NEPOSREDNO SKRAJŠANJE POTI OD IZUMA DO TEHNIČNE REALIZACIJE.

Površinska obdelava aluminija

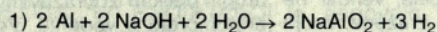
Tehnologija površinske obdelave aluminija se je po obdobju stagniranja zopet začela razvijati. Najpomembnejši razlogi so varčevanje z energijo, varčevanje pri produktivni potrošnji in racionalizacija produkcije.

Te zahteve pa zopet povzročijo nujnost produkcije konkurenčnega aluminija, zamenjavo starih materialov in tehnologij z novimi. Povezane pa so tudi z dejstvom, da cena energije in celotne produkcije v splošnem narašča mnogo hitreje kot cena finalnega produkta zaradi večje ponudbe kot povpraševanja.

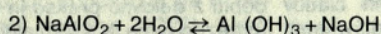
Namen raziskav je raztopina za jedkanje aluminija, ki zadrži ione aluminija kot aluminat, kar omogoča daljšo življenjsko dobo raztopine. V raztopini se približa ravnotežna koncentracija maksimalni koncentraciji aluminija brez precipitacije. Vzporedno so raziskovalci razvili izravnalne kvalitete aditivov v kombinaciji z njihovo zmožnostjo tvorbe kompleksov. Obe lastnosti aditiva rezultirata stabilizacijo raztopine za jedkanje aluminija pri maksimalni koncentraciji raztopljenega aluminija 150 g/l skupaj z glazirajočim učinkom.

EKSPERIMENTI IN REZULTATI

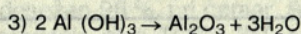
Opazujemo reakcijo raztapljanja aluminija z dodatkom kavstične sode:

Pri hidrolizi dobimo:

S segrevanjem sprožimo dehidracijo s tvorbo netopne in trdne oborine.

Ravnotežje reakcije 2) se premakne v levo, ker se aluminat raje raztaplja kot obarja, če koncentracija sode narašča in če dodamo aluminat complexing agent v raztopino. V firmi Italtelco so razvili aditiv koncentracije 14 do 20 g/l raztopine, odvisno od koncentracije aluminija.

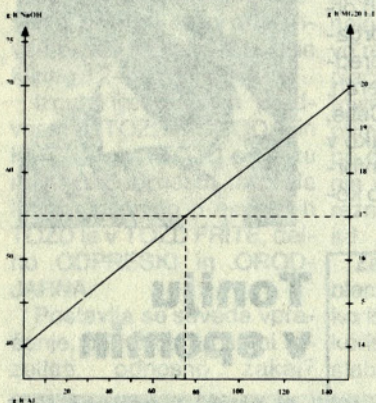

Diagram 1

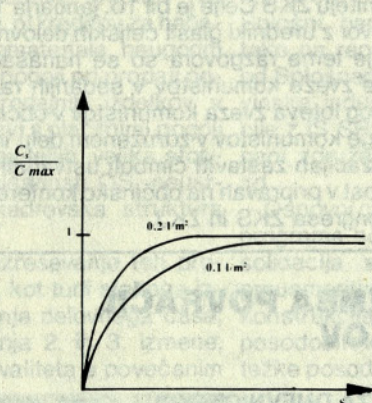

Diagram 2

Graf 1 prikazuje idealno sodo in koncentracijo aditiva MG20 v odvisnosti od koncentracije aluminija. V prisotnosti 70 g/l sode vzdržuje aditiv MG 20 v raztopini koncentracijo aluminija 150 g/l.

a ... grami aluminija, ki je raztopljen na m² površine aluminija, ki ga glaziramo

b ... povprečna količina raztopine na m² aluminijeve pločevine, ki veže Al v aluminat.

V ravnotežju med grami aluminija, ki se jedka in raztopino, ki raztaplja aluminij, imamo v površinski enoti:

$$\text{Konstanta ravnotežja} = \text{CMAX} = \frac{a}{b} [\text{gl}^{-1}]$$

V ravnotežnem stanju se CMAX aproksimativno približa 150 g/l: to pomeni, da se pri tej koncentraciji aluminija v raztopini izguba kovine pri vezavi v aluminat kompenzira z nastajanjem aluminija pri raztapljanju površine kovine pod vplivom sode.

Koncentracijo aluminija lahko izrazimo kot funkcijo dveh spremenljivk:

S ... totalna površina aluminija, ki jo pripravljamo

V ... volumen raztopine

$$C_s = \text{CMAX} \left(1 - e^{-\frac{bKs}{v}} \right)$$

K ... premosorazmernostna konstanta

Povprečno raztapljanje aluminija v povprečnem času se aproksimativno približa:

$$a = 20 \text{ gm}^{-2} (1)$$

Povprečna izguba aluminija je 0,1–0,2 l raztopine (b = 0,15 l)

Tako je možno izračunati praktično limitno CMAX koncentracije

$$\text{CMAX} = \frac{a}{b}$$

$$\text{CMAX} = \frac{a}{b} = \frac{20}{0,15} = 133 \text{ g l}^{-1}$$

Ponavadi vzamemo CMAX = 150 g l⁻¹

Generalne raziskave, kako varčevati z energijo in porabo kemikalij so uvedle postopek jedkanja pri 30–40 °C nižji temperaturi brez iztoka raztopine.

To je zaradi sposobnosti akumuliranja celo 25–30 g olj in maščob na liter raztopine. Pri tem se sposobnost jedkanja na liter zmanjša.

Olja in maščobe se odstranjujejo s površine aluminija tudi v času, ko kopel ni aktivna. Takšna kopel ima dolgo življenjsko dobo. Detergent se imenuje MG 18 in ga izdeluje firma Italtelco Modena. Tehnologija TOZD POSODA in RAZVOJ TOZD FRITE smo že opravili preizkuse razmaščevanja aluminija z MG 18. V planu je nov obrat za površinsko zaščito aluminija, kjer bi že uporabili nove izsledke na tem področju. To se vključuje tudi v program emajliranja aluminija, ki ga pripravljata RAZVOJ TOZD FRITE.

Lidija Medvešek

Množična inventivna dejavnost v EMO v letu 1985

Prijavljenih novih predlogov v letu 1985 je bilo 78 ali 97,5 % na zastavljeni plan. Izpadle so usmerjene inovacije, ki smo jih v preteklem letu izvedli 19.

Tako smo imeli 7 predlogov več kot leta 1984 ali 109 % kot MID.

Posoda ima zabeleženih: 35 predlogov, Kotli 18, Orodjarna 5, ERC 3, DSSS 3, Radiator 6, Vzdrževanje 2, Kontejner 5, Odpreski 1, Frite in Servis brez predlogov.

Komisije za racionalizacije so se sestale 15 krat in obravnavale 139 predlogov.

Skupna ocenjena in izračunana gospodarska korist je za DO EMO 34.000.715.– pri 932.290.– din posebnih nadomestil oz. nagrad, kar znaša 2,74 %.

LESTVICA PO TOZD JE NASLEDNJA:

	TI	KP	GOSPODARSKA KORIST		NADOMESTILA		SMISELNOST
			ocenjena	izračunana	ocenjeno	izplačano	
Posoda	4	4	10.000	7.686.321	2.000	198.946	5.250
Kontejner	3	4	75.000	1.787.488	12.000	89.401	1.700
Radiatorji	1	7	88.207	2.763.474	7.000	130.298	300
Kotli	4	10		7.489.573		94.649	2.100
Vzdrževanje	1	2	500.000	87.600	40.000	12.631	
Orodjarna	1	2	471.052		42.500		
ERC		3	10.000.000	3.042.000	196.750	106.115	
Skupaj	14	32	11.144.259	22.856.456	300.250	632.040	9.350

34.000.715.–

932.290.–

Izobrazbena struktura predlagateljev je: VŠ = 6 predlagateljev, ViŠ = 3, SŠ = 22, VK = 1, KV = 4, in NK = 17 predlagateljev.

11 predlogov je obravnavanih kot teamska inovacija, ostale so prijavi posamezniki.

Iz netehničnega področja so realizirani 4 predlogi, 6 jih izboljšuje delovne pogoje, ostali predstavljajo boljše tehnične rešitve.

Najvišje prikazana korist je za predlog št. 1268 – PROJEKT MATERIALNEGA POSLOVANJA. Ocenjujemo, da smo s tem projektom prihranili DO 10.000.000 din. Najvišje izračunana gospodarska korist na tehničnem področju pa je inovacija št. 1105 – »NANOS EMAJLA NA POKROVE« v višini 4.878.322 din, ki je prijavljena tudi pri zveznem zavodu za patente.

V preteklem letu smo uspešno sodelovali na mednarodni razstavi inovacij na Rijeki z nekaj našimi inovacijami. Na RAST YU smo tudi prejeli srebrno plaketo za inovacijo: »Kotalnega prekucnika«. V Štorah je bila tudi razstava: »V korak s časom«. V letu 1984 so prejeli nagrado INOVATOR Celja naši inovatorji:

1. tov. Roža CIGLAR za raziskovalno nalogo: Smotrno ravnanje z odpadki v občini Celje; 2. tov. Anton CERAR, Branko CIRMAN, Marjan REJC in Ivan ZAVŠEK za delo pri tehnološki posodobitvi TOZD POSODA; 3. tov. Vili PODJAVORŠEK in Oto PLANKO za tehnično izboljšavo sestavljanja in načina varjenja toplotnega dela kotla »PLAMEN 23«.

Uvedba kadrovske evidence inovatorjev je v začetni fazi, prav tako si tudi vrsto let prizadevamo, za registracijo stroškov in računovodskega evidentiranja prihrankov od inovacij.

USOMID metoda (usmerjanje inovacij) ni prejela zelene luči, kljub ponovitvi uvodnega seminarja, postavlja se torej vprašanje ali je sploh primerna za naše podjetje.

Interna priznanja v preteklem letu so za aktivnost in uspešnost v MID prejeli: tov. GRAJŽL – za največjo aktivnost; tov. MLAKAR in DROFENIK za tehnično področje; tov. WITMAJER in KOH za aktivnost.

Zastavljeni cilji so bili realizirani le delno, leto 1986 mora biti uspešnejše.

A. Žvižej

Pred letošnjim sejmom v Leipzigu

V svoji več kot 800-letni zgodovini se je leipziška prireditel vedno razvila v pomembno mednarodno trgovinsko središče. Dvakrat letno – v marcu in septembru – je Leipzig zbirališče vodilnih proizvajalcev, izvoznouvoznih podjetij, gospodarstvenikov, tehnikov in inženirjev iz vsega sveta. Dvakrat v letu ponuja sejem vsem obiskovalcem edinstveno možnost, da na enem kraju in v kratkem času proučijo tržne pogoje, se spoznajo z najnovejšimi trendi v znanosti in tehniki, vzpostavijo kontakte s partnerji in medsebojno izmenjajo svoje poglede in stališča.

Organizatorji predvidevajo bogato in raznoliko sejemsko dejavnost in ponudbo, saj računajo, da bo tudi letos sodelovalo okoli 9000 razstavljalcev na spomla-

danskem (16. 3.–22. 3.) in okoli 6000 na jesenskem sejm (31. 8.–6. 9.). Glede na dosežen obisk sodijo v sam vrh evropske lestvice, saj po dosedanjih statističnih podatkih obišče spomladansko prireditev okoli 500.000, jesensko pa okoli 300.000 obiskovalcev. Za primerjavo naj navedemo število obiskovalcev na nekaterih drugih evropskih sejmih – DOMOTEHNIKA, Köln – 46.000, Frankfurti spomladanski sejem – 100.000, MACEF, Milano – 118.000, Dunajski sejem in Wiener Interieur – oba skupno 382.000, Mednarodni obrtni sejem München – 421.000.

Vsakokrat sodeluje najmanj 65.000 tujih gostov, ki prihajajo iz več kot 100 držav. Ta koncentracija tujih razstavljalcev in obiskovalcev predstavlja posebno prednost tega sejma, saj na ta način znatno pospešuje medsebojno trgovinsko dejavnost.

Nadaljnjo prednost leipziškega sejma predstavlja prizadevanje prirediteljev, da se v sejemski program vključuje tudi aktualni razvoj znanosti in tehnike. Tako bo tematsko ležišče sejma 1986 pod geslom: »Visokoproduktivna, materialno in časovno varčna oprema ter tehnologija za strojogradnjo« usmerjeno v sodobno in avtomatizirano proizvodnjo v kovinsko-predelovalni industriji. V okviru tega lahko pričakujemo zelo raznolik razstavljalni profil in zanimiv program spremljajočih prireditev.

Tako bo v Karl-Marx-Stadtu neposredno pred spomladanskim sejmom 1986 in v okviru znanstveno-tehničnega programa potekal 4. mednarodni kongres za predelavo kovin IKM 86 (12.–15. marca).

Pred pričetkom jesenskega sejma pa bodo v Leipzigu v času od 29.–30. avgusta priredili mednarodni kongres za tekstilno tehniko IKT 86.

Ne glede na to, da na tem sejm naša DO ne razstavlja svojih izdelkov, je ta vsakoletna prireditev zanimiva za naše ekonomiste in tehnike, predvsem pa za razvojnike zaradi svoje napredne znanstveno-tehnične usmeritve na področju kovinsko-predelovalne industrije.

Garnitura kuhinjske emajlirane posode, ki jo je na lanskem jesenskem sejm v Leipzigu predstavil finski proizvajalec Arabia-Email. Posoda ima debelo dno, temperaturno obstojne ročaje in je primerna za kuhanje na plinskih in električnih štedilnikih. Značilen z garnituro je njen tipični finski dizajn in možnost raznovrstne uporabe, za kuhanje, serviranje in hranjenje pripravljenih jedi v zmrzovalniku.

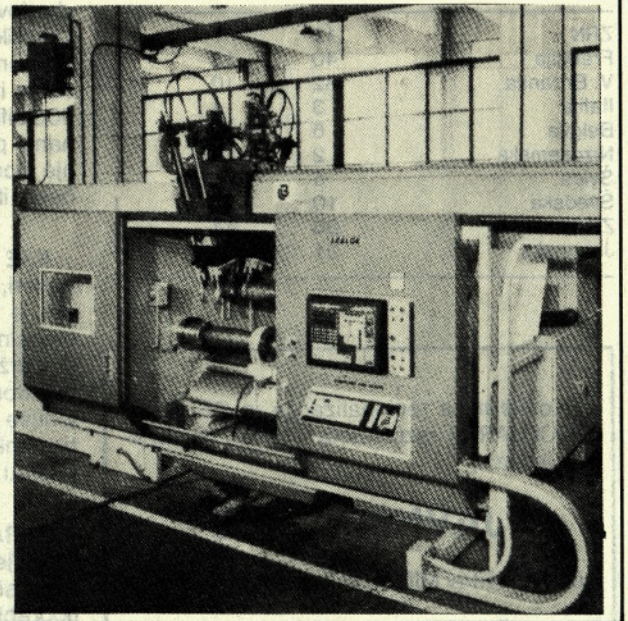
Stara mestna hiša v Leipzigu, zgrajena leta 1556, v strogem mestnem jedru lepo povezuje staro z novim; sicer pa je ta zgradba sploh prvi magistrat na Nemškem zgrajen v renesančnem slogu in zato predstavlja osrednjo zanimivost mesta.

Računalniško krmiljenje (CNC) stružnica U-TCN »; Lealde (Španija)

Pri tej stružnici je strega obdelovanca izvedena od zgoraj. Stružnice, pri katerih je poleg stregre obdelovanca avtomatizirana tudi menjava orodij, so razvrščene že v sistemu fleksibilne avtomatizacije.

Osnovni podatki:

- Največji premer obdelovanca: 620/40 mm
- Razdalja med konicami: 1250 mm
- Hitrost vretena: 12/2570 min⁻¹
- Moč motorja glavnega pogona: 26–41 kW
- Število orodij v glavi: 8, 10, 12 (po izbiri)

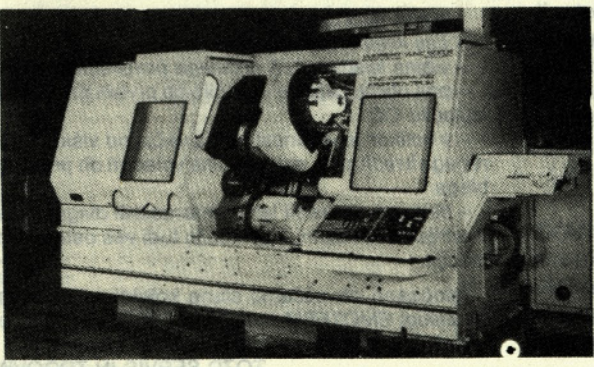
Stružilno frezalni center WNC 500 S – Miltorn, Voest Alpine (Avstrija)

Na stroju so združeni postopki struženja, freziranja, vrtanja, povrtavanja, rezanja navojev itd. Poleg obeh glavnih pogonov krmili računalnik še štiri osi za struženje in pet osi za freziranje oziroma vrtanje. V razširjeni obliki je stroj izveden kot obdelovalna celica z avtomatizirano menjavo obdelovanca in dislociranim (poleg magazina v delovnem prostoru) skladiščem orodij (96 orodij).

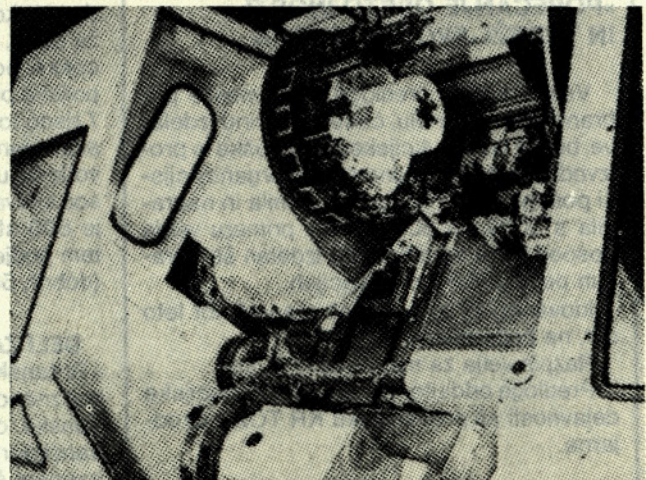
Osnovni podatki:

- Največji premer obdelovanca: 540/380 mm
- Razdalja med konicami: 1000/1600/2000 mm

	Vrtanje freziranje	Struženje
Moč glavnih pogonov	7 kW	35 kW
Hitrost glavnih pogonov	12 do 3000 min ⁻¹	3000 min ⁻¹
Število orodij	15	2 x 12

Primer obdelovanca. Pri obdelavi je bilo potrebno zamenjati petnajst orodij in sicer 4 stružilna, tri vrtalna, osem frezalnih in eno za vrezovanje navojev. Obdelovanec je vpet enkrat.

Drobne zanimivosti

RAČUNALNIŠKA INDUSTRIJA V OGLAŠEVANJU – Računalniške firme se borijo za prodajo ne le z ekonomsko propagando v strokovnih časopisih ali z odličnimi izdelki. Tako nogometiški klub Bayern München že leto in pol nosijo na dresih napis Commodore, kar naročnika stane 1,6 milijona DM na sezono. Grafično sposobnost amige je v ZDA dokazoval Andy Warhol. V pol ure je zaslužil 30.000 dolarjev. Data General je leta 1983 sponzoriral zmagovito avstralsko jadrnico na America's Cup. Račun: 500.000 DM. DEC je delal reklamo na Münchenskem maratonu. Za dovoljenje je dal 100.000 DM...

ALUMINIJ V SVETU – Svetovna industrija surovega aluminija doživlja zadnja leta velike strukturalne spremembe. V zadnjih desetih letih so se proizvodne zmogljivosti v zahodnem svetu povečale za 15 odstotkov, v Evropi za 3 in v Severni Ameriki le za 2 odstotka. Na Daljnem vzhodu so se zmanjšale kar za 47 odstotkov. Nasprotno so se krepko povečale v Južni Afriki, in sicer kar za 207 odstotkov, v Oceaniji pa za 188 odstotkov. Lani se je proizvodnja surovega aluminija v ZDA zmanjšala za 700 tisoč ton, za nadaljnjih 100 tisoč ton pa tudi v drugih zahodnih državah. Še slabše je na Japonskem, kjer je padla proizvodnja z 1,6 milijona ton (v letu 1977) na 712 tisoč ton (v letu 1985), napovedujejo pa še nadaljnje zmanjševanje proizvodnje. (T. G.)

PARK JEDRSKIH ELEKTRARN

(število na dan 31. decembra 1984)

	Obratujejo	V gradnji	Naročeno
ZRN	19	7	0
Francija	40	18	2
V. Britanija	32	10	1
Italija	3	4	8
Belgija	5	2	0
Nizozemska	2	0	2
Švica	5	0	1
Švedska	10	2	1
ZDA	86	44	2
Japonska	31	11	4

Komisija za racionalizacije in DS TOZD ORODJARNA razpisujeta v okviru usmerjenih inovacij

JAVNI RAZPIS

za pospešitev MID v svojem obratu na temo:

»POVEČANJE OBSTOJNOSTI IN VZDRŽLJIVOSTI ORODIJ«

Vse izvedljive predloge, ki pomenijo prihranek pri materialu, času in načinu izdelave, boljše konstrukcijske, tehnološke in proizvodne izvedbe, ekonomski in organizacijski posegi itd., bo KR takoj ocenila in nagradila s 3000 do 8000 din, v primeru večje gospodarske koristi pa bo izdelan še obracun po pravilniku o inovacijah.

Inovacije, ki so v uporabi že več kot leto dni, ne bodo priznane.

Razpis velja za mesec april in maj.

Predloge oddajte referentu za inovacijske dejavnosti ali predsedniku KR TOZD Orodjarna.

GLADEK IN DOLGOTRAJEN PREMAG – V Veliki Britaniji so izdelali nov sintetični premaz za kovinske površine. Premaz je izredno trpežen in skoraj ne povzroča trenja. Obrabi se manj kot klasična olja in masti. Premaz, ki se imenuje Slipstream, je negorljiv, nestrupen in ne prevaja elektrike. Pri temperaturah od -54 stopinj Celzija do 230 stopinj nad ničlo je odporen pred mrazom in vročino. (B. K.)

KAKO ZATEMNITI AVTOMOBILSKA STEKLA? – V Ameriki je mogoče kupiti komplet za zatemnitev avtomobilskih stekel po sistemu naredi sam. Z obarvano folijo oziroma filmom prekrito steklo se na videz ne razlikuje od tistih, ki so jih zatemnili že pri izdelavi avtomobila v tovarni. Zgornji deli filma so temnejši in ščitijo pred soncem, srednji in spodnji pa so prozorni zaradi boljše vidljivosti v različnih vremenskih razmerah. Komplet stane 13 dolarjev. (B. K.)

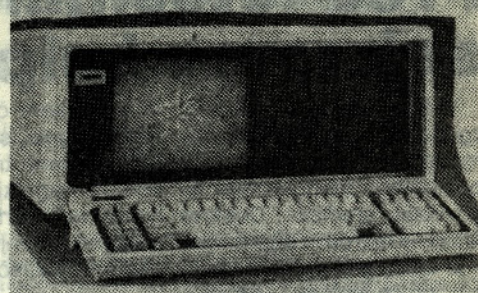
VARČEN ELEKTRIČNI MOTOR – Po patentu NASA je britanska družba Conder Electronics izdelala elektronski regulator, ki samodejno prilagaja napetost motorja glede na trenutno obremenjenost. Izkoristek električnega motorja z indukcijo, ki je priključen na trofazni izmenični tok, je namreč zelo majhen, če motor dela z manjšo močjo. To je še posebej značilno, če je moč motorja večja od moči priključka. S pomočjo novega regulatorja, imenovanega PS – Power saver, je mogoče privarčevati tretjino do treh četrtin elektrike. (B. K.)

VHOD BREZ KLJUČEV ALI KARTICE – Micro 55 Access System je naprava za varovanje vhodov, ki ima tastaturo s števkami od 0 do 9. Lastnik ima svojo šifro, ki jo odtipka, vidi jo lahko samo uporabnik, saj naprava po uporabi sama izbriše šifro. Naprava ima v spominu do 500 šifer, lahko nadzoruje 8 vrat, dodatno lahko nanjo priključimo alarmno napravo za odkrivanje vlomov, lastniki pa ne potrebujejo, niti ključev, niti kartic. (M. F.)

KJE SO TVEGANE NALOŽBE – V nedavni anketi, ki jo je organiziral Business International, je 106 finančnih direktorjev velikih nadnacionalnih podjetij menilo, da sta Italija in Francija državi z visokim odstotkom tveganja za investitorje. Ugodnejša je Velika Britanija, najboljše razmere za naložbe pa so v ZDA. Četrtnina anketiranih pravi, da nameravajo investirati kapital le v ZDA. (M. F.)

NARAVNI PLIN ZA SUŠENJE – Pri sušenih živilih je v ceni okoli polovico stroškov energije. Zato si v živilski industriji prizadevajo, da bi uporabljali čim cenejše gorivo. Izkazalo se je, da je tako gorivo naravni plin, in to ne le, da zniža ceno, ampak je z njim tudi lažje delati. Francosko podjetje Cooperativ Saint-Yvi že suši poljske pridelke na ta način. Ima zmogljivost do 7 tisoč ton izdelkov na leto. Sušilnica je rotacijska, njena zmogljivost je tisoč litrov izparele vode na uro. V sušilnici je gorilnik z močjo 10 tisoč kilovatov, temperatura plinov iz gorilnika pa je 800 stopinj Celzija. Pri energiji prihranijo v tem podjetju okoli 140.000 francoskih frankov (dobrih 58 milijonov dinarjev na leto). (B. K.)

DELI ZA STARE ELEKTRONSKE NAPRAVE – Britansko podjetje Grolec postaja v svetu vse bolj znano kot proizvajalec redkih delov za elektronsko opremo kot so polprevodniki, diode, tranzistorji, releji, transformatorji, nekateri proizvedeni še pred letom 1965. (M. F.)

PRENOSNI RAČUNALNIK

Lovorov venec je dobil Compaq portable 286. Compaq Computer Corp. je zgleden primer za mlado, uspešno in inovativno podjetje. Začelo se je namreč šele februarja 1982, ko so trije računalniški strokovnjaki s 100 milijoni dolarjev (v veliki meri sposojenega) kapitala ustanovili firmo, da bi naredili prenosen računalnik, ki bi bil popolnoma kompatibilen z IBM PC. Cilj je bil dosežen po komaj nekaj mesecih v začetku leta 1983 je Compaq portable prišel na trg. Že v prvem letu proizvodnje je firmi zagotovil največji promet, ki ga je kdaj dosegla novo ustanovljena firma v ZDA – in gotovo tudi na svetu.

To še ni vse, kar je podjetje pokazalo. Kmalu je sledil Compaq plus (računalnik leta 1984), potem namizni model deskpro in konec leta 1984 št k IBM PC-AT kompatibilna računalnika deskpro 286 in portable 286.

Na koncu še nekaj tehničnih podatkov: procesor intel 80286, taktna frekvenca 8 MHz, operacijski sistem MS-DOS 3, delovni pomnilnik 256 Kb, interno razširljiv na 2,6 Mb, vgrajen je monokromni 9-palčni zaslon, 5,25-palčna disketna enota s kapaciteto 1,2 Mb, po želji je na voljo še 20 Mb trdi disk in video kasetni pomnilnik za varovanje podatkov. Cena brez davka je od 12.000 DM navzgor.

AVSTRIJSKO JEKLO V ZDA – Avstrija in ZDA sta podpisali pogodbo o izvozu avstrijskega jekla v Ameriko. Gre za prodajo okoli 250.000 ton jekla in jeklenih izdelkov letno, sporazum pa velja za leta 1986 do 1989. S tem bo avstrijsko jeklo udeleženo na tovrstnem ameriškem trgu z 0,25-odstotnim deležem, hkrati pa je to 6 odstotkov avstrijske proizvodnje jekla. (B. K.)

PRIKOLICA-SERVIS – Prikolica britanske izdelave, primerna za vse vrste terenov, je opremljena z vsem potrebnim za popravilo vseh vrst vozil. Vozilo ima svoj generator, pribor za varjenje, napravo za podmazanje pod visokim pritiskom, napravo za polnjenje gum, akumulatorjev in luči. (M. F.)

OBVESTILO

Člane kolektiva obveščamo, da TOZD Servis in trgovina prične s 1. 3. 1986 odobravati kredit za nakup izdelkov toplotne tehnike (EMOTERM in TRIKA radiatorji, kotli EMOCENTRAL 20, 23, 24, kotli APK, STYRIA, električni radiatorji) in sanitarij (kadi, WC izplakovalniki) pod naslednjimi pogoji:

- kredit je brez obresti in pologa
- čas kreditiranja 3 mesece
- višina kredita: 1/3 prostega povprečnega OD
- prvi obrok zapade v plačilo ob prvem naslednjem izplačilu OD
- v kolikor je vrednost blaga večja od višine odobrenega kredita, se mora razlika vplačati ob prevzemu blaga
- obrazce za kredit lahko interese dvignejo v industrijski prodajalni, kjer dobijo tudi vse ostale informacije.

Istočasno obveščamo člane kolektiva, da imamo na zalogi EMOTERM radiatorje 520/53 (izvozni ostanki), katere lahko nabavite s 30 % popustom.

TOZD SERVIS IN TRGOVINA

NAPRAVA ZA BARVNO FOTOKOPIRANJE – Francosko podjetje KIS Technologie je izdelalo napravo za barvno fotokopiranje. Noiva naprava z imenom Color One fotokopira tako dobro, da se barve prav nič ne razlikujejo od originala. Zato je na tej napravi moč fotokopirati dokumente, reklamne makete, umetniške slike, zemljevide, grafike, vzorce tkanin, ornamente in podobno. (S. R.)

UPLINJANJE TRDNIH ORGANSKIH ODPADKOV – Po zaslugi nove tehnologije družbe Valorga iz Grenobla bo moč uničiti, oziroma predelati trdne komunalne odpadke. Z novo tehnologijo je družba Valorga izvedla metanizacijo trdnih organskih odpadkov. Postopek obsega več stopenj obdelave. Najprej pripravijo material (skladiščenje, drobljenje, izločanje železa, stekla in plastike), nato ga premešajo in dajo v reaktor za fermentacijo (vretje). Fermentirani material izločijo, bioplin pa uskladiščijo, razoglenijo, razžvepljajo, sušijo, stisnejo in pošljejo v nadaljnjo uporabo kot gorivo. Vsebuje namreč od 60 do 65 odstotkov plina metana, 35 do 40 odstotkov ogljikovega dioksida in nekaj žveplovodika. Ostanek po fermentaciji je podoben humusu in ga je moč uporabiti kot kakovostno kmetijsko gnojilo. Pri poskusni predelavi v mestu Buisse so ugotovili, da iz ene tone trdnih komunalnih odpadkov dobijo 140 kubičnih metrov bioplina s 65 odstotki metana, 410 kilogramov gnojil s 70 odstotki suhega gradiva, 50 kilogramov železovih odpadkov in 250 kilogramov stekla in plastike. (S. R.)

ČISTEJŠI MOTOR – Osem najpomembnejših japonskih avtomobilskih tovornih in japonski tehnološki center »Key-tec« so podpisali sporazum o skupnem raziskovanju čistega dieselskega motorja. Gre za popolnoma novo vrsto avtomobilskega motorja, ki s svojim delom ne bi onesnaževal okolja. Strokovnjaki imajo na razpolago šest let časa in štiri milijarde jenov (6,4 milijarde dinarjev), potem pa naj bi podpisnikom sporazuma ponudili nov motor.

NOVO OKENSKO STEKLO – Francoska družba Saint-Gobain je izdelala novo izolacijsko okensko steklo, katerega bistvena prednost je, da zmanjšuje toplotne izgube v prostoru za okoli 65 odstotkov. Steklo je izdelano pri visoki temperaturi, na zunanji strani pa ima nanos kovinskih soli, polprevodnika, ki odbija top-

lotne žarke in zmanjšuje prodor toplote navzven. Izolacijski sloj med drugim daje steklu tudi veliko trdnost. Novi tip okenskega stekla, imenovano EKO, propušča 74 odstotkov sončne svetlobe. (B. K.)

VARNEJŠA VZVRATNA OGLEDALA – Na britanskem trgu vozniki lahko kupijo vzvratna ogledala, ki jih je mogoče vgraditi v vsak tip vozila in imajo fotoelektrični senzor, ki spremlja svetlobne snope vozila za nami. Ogledalo nadzira električni sistem in električni mehanizem spremeni položaj ogledala, kadar vozilo za nami usmeri svoje luči v naše ogledalo. Znano je, da voznika luči zaslepijo, novo ogledalo pa spremeni svoj položaj. Varnost vožnje je tako večja, saj se voznik osredotoči le nanjo. (M. F.)

USPEŠNO ČIŠČENJE ODPADNIH VODA – Nova naprava za flotacijo, izdelana v Veliki Britaniji, lahko na dan dekontaminira do 4,5 milijona litrov odpadnih voda. Naprava deluje petkrat hitreje od znanih čistilnih naprav, zavzema pa le 10 kvadratnih metrov prostora. Napravo največ uporabljajo v rudnikih, v naftni industriji in predelavi različnih mineralov. (M. F.)

BARVA ŠČITI LADJE PRED KOROZIJO – Bela ladijska barva, imenovana interfine, vsebuje pigment, ki preprečuje zbiranje rje na ladijskih površinah. Pigment namreč kemijsko reagira na rjo, barvi pa je dodana še smola, ki preprečuje, da bi bela barva obledela in postala rumenkasta. Barva je obstojna, zato nam je prihranjeno pogosto barvanje ladij. (M. F.)

BIOLOŠKO ČIŠČENJE ODPADNIH VODA – V Franciji so ob koncu lanskega leta opremili tovarne papirja in celuloze z očiščevalnimi napravami. Ena sama papirnica onesnaži vodo tako kot mesto s 650 tisoč prebivalci. Čiščenje odpadnih voda teče z aerobnim čiščenjem s pomočjo mivke. Naprava prečisti 1800 kubičnih metrov vode na uro. (M. F.)

PRESKUŠANJE STREŠNE OPEKE – V Centru za raziskavo industrije betonskih izdelkov v Franciji so izdelali novo postajo za proučevanje strešne kritine iz različnih materialov pod vplivom dežja, snega in drugih vremenskih razmer. Kritino preskušajo v vetru z močjo 20 m/sekundo in v dežju. (M. F.)

PIROLIZA AVTOMOBILSKIH GUM – Tovarna Wanson je izdelala nove linije za izgorevanje mestnih smeri, še posebno avtomobilskih gum. Pri izgorevanju smeti energija segreva vodo. Ena tona smeti lahko segreje toliko vode kot 575 litrov kurilnega olja. Peč za zgorevanje je avtomatizirana, primerna zlasti za bolnice, trgovske centre in posamezne tovarne, ki izdelujejo plastične, gumarske ali usnjene izdelke. (M. F.)

NARAVA SAMA UNIČUJE CIANID – Čeprav je cianid nevaren strup, ga industrija uporablja v proizvodnji sintetičnih vlaken, gume, plastike, v jeklarstvu in posledice tega so ostanki cianida v industrijskih vodah. Na univerzi Kent v Veliki Britaniji si prizadevajo izdelati postopek za nevtralizacijo cianidovih spojin v odpadnih vodah. Okoli 20 odstotkov rastlin namreč proizvaja cianid za obrambo pred mikroorganizmi, ki se hranijo z rastlinskimi listjem. Nekatere bakterije razgrajujejo cianid v nestrupen formamid. Strokovnjaki že od leta 1982 proučujejo delovanje devet različnih gljiv, lani so začeli s poskusno proizvodnjo enega izmed izbranih gljivičnih encimov. Rezultati so bili ugodni in načrtujejo proizvodnjo za industrijske namene. (M. F.)

PREMOG – GORIVO ZA DIESEL MOTORJE – Britansko podjetje Howden je izpolnilo postopek za pridobivanje premogovega prahu, ki ga nameravajo uporabljati kot gorivo za diesel motorje in letalske motorje. Prah imenujejo mikropremog, in naj bi zamenjal tudi nafto. Premog je namreč zmljet tako drobno, da so njegovi delci manjši od naftnih, zato ni potrebno veliko sprememb na pečeh. Strokovnjaki pa menijo, da bi bil diesel motor, izdelan iz keramike, pravniji za pogon na premogov prah. Premog je treba očistiti nečistih delcev, podrobnosti postopka pa podjetje še skriva. (M. F.)

NAPOVEDOVANJE SRČNEGA INFARKTA – Zdravniki menijo, da bo kmalu mogoče napovedati srčni napad. Raziskave namreč kažejo, da je eden izmed faktorjev srčnega napada snov v krvi, znana pod imenom fibrinogen. Z merjenjem količine te snovi v krvi naj bi zdravniki lažje napovedali ogroženost bolnika. Fibrinogen je protein, menijo pa, da je predhodnik procesa, ki lahko pripelje do krvnega strdka. (M. F.)

V skladu z Zakonom o usmerjenem izobraževanju, Pravilnikom o izobraževanju, štipendiranju in pripravnstvu ter srednjeročnimi potrebami po kadrih

RAZPISUJEMO

ugodnosti šolanja – študija ob delu za šolsko leto 1986/87

TOZD POSODA

- VI. Ing. strojništva – tehnološka smer 5 štipendij
- VI. Ing. org. dela – proizvodna smer 1 štipendija
- IV. Ing. kemije – tehnološka smer 1 štipendija

TOZD KOTLI

- VII. Dipl. ing. strojništva – konstrukcijska smer 1 štipendija
- VI. Ing. strojništva – varilska smer 1 štipendija
- V. Varilani tehnik 2 štipendiji

TOZD RADIATORJI

- VII. Dipl. ing. stroj. – tehnološka smer 1 štipendija
- VI. Ing. org. dela – proizvodna smer 1 štipendija
- V. Strojni tehnik 2 štipendiji
- IV. Obdelovalec kovin 3 štipendije

TOZD SERVIS IN TRGOVINA

- IV. Strojni mehanik (stroj. ključ.) 2 štipendiji

TOZD FRITE

- IV. Kemijski procesničar 3 štipendije

TOZD ERC

- VII. Dipl. ekonomist 1 štipendija
- VI. Ekonomist 1 štipendija
- VII. Dipl. elektro inženir – smer računalništvo 1 štipendija
- VII. Dipl. ing. organizacije dela 1 štipendija
- VI. Ing. org. dela 2 štipendiji
- VI. Ing. strojništva 1 štipendija

TOZD EMOKONTEJNER

- V. Strojni tehnik 4 štipendije

DS SKUPNE SLUŽBE

- VII. Dipl. ing. strojništva – konstrukc. smer 3 štipendije
- VI. Ing. strojništva – konstrukc. smer 2 štipendiji
- VII. Dipl. ekonomist 2 štipendiji
- VI. Ekonomist 2 štipendiji

Vlogo je potrebno nasloviti na Komisijo za MDR TOZD oz. DSSS in vložiti v Službi planiranja in izobraževanja kadrov do **vkjučno 30. 6. 1986.**

V. ŠPORTNE IGRE EMAJLIRCEV BODO V ŠIBENIKU

Sodelovanje naše ekipe tokrat vprašljivo

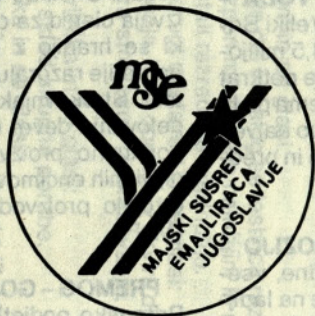
Z željo, da bi omogočili vsem udeležencem V. majskih srečanj emajlircev Jugoslavije kar se da optimalne pogoje za sodelovanje na sedaj že tradicionalnih športnih igrah emajlircev, sta se letošnja organizatorja delovna organizacija »GORICA« iz Dugega sela in delovna organizacija »DEKOR« iz Zagreba odločili za ŠIBENIK, oziroma hotelsko turistično naselje SOLARIS.

Na ta način bodo lahko vsi tekmovalci prebivali v istem naselju, na voljo oziroma »pri roki« pa so tudi vsi potrebni športni objekti in igrišča.

Športniki – emajlirci se bodo v dneh od 23. do 25. maja 1986 pomerili v malem nogometu, šahu, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju, vlečenju vrvi, rokometu, košarki, odbojki in ribolovu, medtem, ko se bodo dekleta pomerila v odbojki, kegljanju, pikadu, streljanju in namiznem tenisu.

Naša delovna organizacija je doslej na igrah že dvakrat osvojila najvišji naslov, pa tudi drugače smo bili ved-

no med najboljšimi. Za letos pa niso napovedi nič kaj obetavne, saj je nastop naših športnikov in športnic še vedno vprašljiv. Osnovni razlog za tako stanje je denar, oziroma ni na voljo sredstev s katerimi bi pokrili stroške udeležbe naše ekipe.

četudi del s samopriskom sodelujočih, saj je ne nazadnje majsko srečanje delavcev – športnikov sorodnih delovnih organizacij iz celotne naše domovine tudi manifestacija bratstva in enotnosti skozi športno udejstvovanje vseh tistih, ki na igrah sodelujejo, kar je v tem času še izredno pomembno.

Res je, da smo v preteklosti vsi živeli na preveč veliki nogi in kakor radi pravimo, več porabili kot smo naredili. Žal je danes neizprosno dejstvo, da se bomo morali v naši delovni organizaciji za stabilizacijo razmer še marsičemu odreči, toda v to bitko se bomo morali vključevati vsi, da bo tega odrekovanja jutri in pojutrišnjem vse manj.

Malodušje in pesimizem, ki v zadnjem času vlada v našem kolektivu, bomo morali slej ko prej zamenjati z dobrim in vestnim delom slehernega emovca, vendar pa tudi z enakomerno porazdelitvijo bremen stabilizacije na vse.

Zavedamo se resnosti in težavnosti položaja, v katerem se je znašel EMO, vendar pa smo tudi mnenja, da bi se minimalna potrebna sredstva z malo več dobre volje le nekako zbrala, pa

EMO med najboljšimi v tekmovanju množičnosti

Predstavniki Telesnokulturne skupnosti Celje, Zveze telesnokulturne skupnosti Celje in uredništva Novi tednik – Radio Celje, so pripravili v dvorani Narodnega doma 10. januarja slavnostno proglasitev najboljših športnikov Celja. Priznanja so dobili vsi, ki so se lani v celjski občini izkazali na tekmovalnem področju, tisti, ki na tem področju postajajo perspektivni in veliko obetajo ter tudi tisti, ki se s športom oziroma rekreacijo ukvarjajo poleg rednega dela zgolj ljubiteljsko.

Priznanja je prejelo tudi dvanajst celjskih delovnih organizacij, ki so sodelovale v lanskem letu v tekmovanju množičnosti, katerega organizator je bil strokovni svet za športno rekreacijo pri ZTKO Celje. Naša delovna organizacija se je med kolektivi z nad 500 zaposlenimi pri moških uvrstila na 2. mesto in med ženskami na 3. mesto.

VRSTNI RED TEKMOVANJA MNOŽIČNOSTI 1985

Moški (III. skupina): 1. Železarna 3205, 2. EMO 1604, 3. Aero 1586, 4. Cinkarna 1464, 5. Ingrad 216, 6. Kovinotehna 190 točk.

Ženske (III. skupina): 1. Železarna 657, 2. Cinkarna 379, 3. EMO 207, 4. Aero 168, 5. Kovinotehna 69, 6. Ingrad 66 točk.

Vrstni red ekip in posameznikov na ŠŠI in Obč. prvenstvu za leto 1985

Smučanje – VSL – ekipno:
Moški: 1. Železarna, 2. Ingrad, 3. EMO.

Posamezno – VSL – moški II:
1. Kolšek (Toper), 2. Gobec (EMO), 3. Einfalt (PTT); **st. člani I:** 1. Ceter (Ingrad), 2. Stele (RC), 3. Zimšek (EMO)

Kegljanje – ekipno

Moški: 1. Železarna, 2. EMO, 3. Kovinotehna.

Starejši člani: 1. EMO, 2. Toper, 3. Elektro.

Kegljanje – posamezno

Moški: 1. Sivka (Železarna), 2. Šrot (EMO), 3. Brglez (Kovinotehna).

Starejši člani: 1. Bevc (Izletnik), 2. Pevec (Avto Celje), 3. Lešek (EMO).

Basket: 1. EMO, 2. Aero, 3. Izletnik.

Rokomet: 1. Obnova, 2. EMO, 3. Aero.

Smučarski tek – posamezno

Starejši člani: 1. Rožič (Nivo), 2. Tominc (EMO), 3. Mulej (Libela).

Kros

Spomladanski del

Moški B: 1. Lah (EMO), 2. Ejup (EMO – Zavarivač), 3. Turšič (Vrabje).

Kros

Jesenski del

Moški B: 1. Ejup (EMO – Zavarivač), 2. Novak (VP Celje), 3. Stražar (VP Celje).

ŠAH V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI V LETU 1985

Člani naše šahovske sekcije smo bili v minulem letu kar aktivni. Sodelovali smo na raznih tekmovanjih, bili pa smo tudi organizatorji nekaterih tekmovanj, od katerih velja izpostaviti zlasti izvedbo tradicionalnega prvomajskega turnirja, ki je bil letos že 7. po vrsti.

PRVOMAJSKI EKIPNI TURNIR

Na prvomajskem ekipnem turnirju je sodelovalo rekordno število ekip in sicer kar štirinajst. Večina so bile iz celjske regije, nekaj pa tudi iz Trbovelj in Maribora. Po pričakovanju so prvo mesto osvojili šahisti ŽTO Celje s 46 in pol točkami pod ekipo Ingrada s 40 osvojenimi točkami. Sledijo MIK Prebold (36 točk), Rudis Trbovlje (32,5), EMO (31,5), REK Titovo Velenje in TAM Maribor s po 31 točkami, itd.

Za ekipo naše delovne organizacije so nastopali: Gazvoda Franci, Pertinač Stane, Đurđević Salih in Brglez Stane.

DELAVSKA ŠAHOVSKA OLIMPIADA

Tako kot že vrsto let nazaj smo se tudi letos v septembru udeležili delavske šahovske olimpiade Jugoslavije v Puli. Na tem tekmovanju je sodelovalo izredno veliko število ekip in sicer kar 210. Kljub izredno močni konkurenci smo se uvrstili na še kar solidno 85. mesto.

POSLOVNI DNEVI AERA

Delovna organizacija Aero je v okviru svojih poslovnih dnevov organizirala tudi šahovski turnir, katerega so se udeležile 4 ekipe delovnih organizacij, s katerimi Aero poslovno sodeluje. Na tem turnirju je sodelovala tudi ekipa naše DO in v sestavi: Gazvoda Franci, Pertinač Stane, Đurđević Salih in Gubenšek Jože, osvojila odlično drugo mesto.

Rezultati turnirja: 1. Aero – 15 točk, 2. EMO – 14 točk, 3. Ingrad II – 14 točk in 4. COLOR Medvode – 8 točk.

Občinsko ekipno sindikalno tekmovanje

Na tem tekmovanju smo dosegli 4. mesto. Z ozirom, da smo imeli s sestavo ekipe stalne težave, da smo dostikrat nastopili nekompletni in brez nekaterih ključnih igralcev, smo z doseženim mestom lahko kar zadovoljni. Za ekipo naše delovne organizacije so nastopili: Škoberne Martin, Lupše Ferdinand, Ahtik, Lipar Anton, Pertinač Stane in Gazvoda Franci.

8. CIJANOV MEMORIAL

Tudi v letu 1985 smo se udeležili tega turnirja, katerega prireja DO Ingrad v spomin na tragično preminulega ing. Cijan Ivana, nosilca šahovskega življenja v tej DO. Vsi, ki smo ga poznali, se ga še vedno radi spominjamo, saj je bil povsod zelo priljubljen, cenjen kot strokovnjak in sodelavec na delovnem področju, hkrati pa velik pristaš »kraljevske igre«.

Peto mesto s 24 osvojenimi točkami je kar soliden rezultat, vendar pa nikakor ne moremo mimo dejstva, da smo imeli tudi veliko smole, saj smo bili celo na pragu 3. mesta, vendar smo odlično uvrstitetv »poceni« in na lahek način izpustili iz rok. V ekipi EMO so sodelovali: Gazvoda, Pertinač, Brglez, Đurđević in Škoberne.

INTERNO PRVENSTVO POSAMEZNIKOV

S tem tekmovanjem so bile šahovske aktivnosti v letu 1985 zaključene. Odigrali smo 4 turnirje, rezultati 3 najboljših pa so se upoštevali za skupne točke. Na teh tekmovanjih je nastopilo 40 igralcev. Največ šahovske sreče (ali pa tudi znanja) je imel Pertinač Stane, ki se je tudi najbolje uvrstil. Sledijo Đurđević Salih, Gazvoda Franci, Gubenšek Jože, Škoberne Martin, itd.

V letu 1986 si želimo, da bi se na naših turnirjih pojavil poleg znanih še kakšen nov, neznan obraz, da bi tudi na ta način popestrili šahovsko dejavnost v EMO.

Planinci pregledali opravljeno delo

Člani planinske skupine EMO smo 21. decembra 1985 organizirali na Homu tradicionalno, tokrat že 7. delovno srečanje. V planinski koči, s katero upravlja Planinsko društvo Zabukovica, se nas je v večernih urah zbralo trideset. Po pozdravnem nagovoru predsednika skupine smo izvolili delovno predsedstvo v sestavi Oštir Jože (predsednik), Pešec Dušan (član) in Filer Marija (član) in po sprejetem dnevnem redu takoj pričeli z delom. Predsednik skupine je najprej podal poročilo o opravljenem delu in med drugim povedal:

Januarja 1985 smo na Boču izvedli pregled dela ter sprejeli program dela za tekoče leto. V začetku februarja smo organizirali predavanje priznanega alpinista svetovnega slovesa, sicer pa našega sodelavca Frančka Kneza, o odpravi na Cho Oy, ki je bilo izredno kvalitetno izvedeno, popestrjeno s številnimi barvnimi diapozitivi, žal pa je bil obisk po naših ocenah nekoliko preskromen. V prihodnje bomo morali torej na področju obveščanja in propagande storiti nekaj več kot doslej. 23. februarja smo se udeležili tradicionalnega spominskega pohoda na Stol. S posebnim vlakom smo se odpeljali do Žirovnice, od tam pa peš nadaljevali do Valvazorjevega doma in Prešernove kočice pod Stolom. Vzpon na vrh Stola smo končali v zelo ugodnem vremenu. Spominski pohodi so se nadaljevali tudi v mesecu marcu. Naši planinci so bili na Snežniku in Poreznu. V aprilu smo pričeli z izpopolnjevanjem etap Savinjske poti, oziroma etapo Šentjur - Resevna - Svetina - Tovsi vrh - Celje. Lepo majsko nedeljo smo izkoristili za izlet na Brano. S tovarniškimi avtobusom smo se odpeljali v prelepo Logarsko dolino, od tam pa nadaljevali peš preko Okrešlja na Kamniško sedlo in še isti dan (nekateri, ne vsi) na Planjavo in Brano. Naslednji dan nas je pot vodila čez Tursko goro in Skuto na Cojzovo kočico v Kamniško Bistrico. Ostali, ki se niso odločili za našo varianto poti, so se po krajši, vendar prav tako prijetni poti napotili v dolino, kjer nas je čakal avtobus. Izlet je bil izredno dobro organiziran in resnično škoda je, da se ga ni udeležilo večje število »emovecev«.

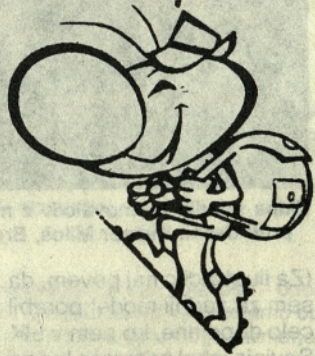
Konec avgusta smo se povzpeli na Škrlatico. Za ta pohod je vladalo izredno zanimanje tako, da je bil avtobus kaj hitro poln, oziroma zaseden. Po organizacijski plati pa je bila izvedba izredno zahtevna, saj smo poleg Škrlatice bili še na Prisojniku, Razorju (tudi v obratni smeri), pa čez Sovatno v dolino Vrat in končali v Mojstrani. Izhodišča sta bila dva: Vrščič in iz doline Zadnjice do Pogačnikovega doma, kjer smo prenočili. Kljub predhodni rezervaciji smo le z velikimi težavami našli polovična ležišča, da smo lahko noč vsaj za silo predremali pod streho. Kljub temu pa se je tudi ta izlet uspešno končal, za kar velja pohvaliti vse udeležence, posebej pa še vodnike.

Septembra imamo planinci svoj dan. Organizacija te osrednje planinske manifestativne prireditve je bila letos poverje-

na Planinskemu društvu Zreče. Na Rogli se je kljub oblačnemu in vetrovnemu vremenu zbralo veliko število slovenskih planincev, med njimi seveda niso manjkali naši člani.

Poznavalci takih srečanj pravijo, da je bila ta prireditev ena izmed najboljših doslej.

Manjša skupina naših planincev se je 22. septembra odpravila preko Šmohorja in Gozdnička na Hom. Zadnji oziroma predzadnji izlet pa je bil v oktobru na Čemšeniško planino. Ker pa je oktober čas zorenja kostanja, smo ta izlet zaključili s peko kostanja.

Tekom celega leta smo bili prisotni pri izvajanju programa aktivnosti RŠD EMO z najrazličnejšimi oblikami dela.

Kvalitetni premiki so bili doseženi tudi na področju izobraževanja, saj so nekateri naši člani zadovoljivo opravili izpit za vodenje planinskih izletov. Žal pa je bilo zelo malo ali skoraj nič narejenega na področju orientacije. Še vedno nam ni uspelo razrešiti vprašanj oz. problemov v zvezi z oglasnimi omarami (vitrinami). Od opreme nam je uspelo nabaviti nekaj najnujnejšega in sicer daljnogled in nekaj vrvi za učenje vodnikov. Vračanje opreme je tudi še vedno eno odprtih vprašanj, kateremu bo potrebno v bližnji prihodnosti nameniti nekaj več pozornosti.

Omeniti velja tudi naša dejurštva v brunarici Jelka na Golteh in obnovo dela poti I. celjske čete in poti XIV. divizije, katero je opravil tov. Pasar.

Na koncu se zahvaljujem RŠD EMO za finančno pomoč pri izvajanju naše dejavnosti.

Za tem je sledilo finančno poročilo in program aktivnosti za leto 1986.

Osrednje aktivnosti programa so naslednje:

22. 2. – pohod na 2236 m visoki Stol

19. 4. – izlet na Dobrovlje in Čreto

28.–29. 6. – izlet na Kočno (2540 m)

23.–24. 8. – pohod na 2587 m visoki Kanin

7. 9. – udeležba na osrednji planinski prireditvi ob dnevu planincev na Mozirski koči (1344 m)

11. 10. – pohod po Partizanski poti po Medvednici (853 m)

Razen tega program izletov zajema še točke po Savinjski poti od Letuša preko Bezovice, Črete, Tovstega vrha, Krešič do Vranskega in verjetno, če bo čas in volja, še izvedbo kakšnega izleta.

Partizanska pot po Medvednici poteka v spomin na I. bataljon Kalniškega odreda. Ima pet kontrolnih točk. Prične se v Gornji Stubici, se nadaljuje preko Lipnjaka, Volarnice, Hunjke (853 m), Oštrice in se zaključuje v Gornji Bistrici.

Osrednja prireditev iz programa bo izlet v avgustu na 2587 m visoki KANIN. Če bodo vremenske razmere kolikor toliko zadovoljive, se bomo iz Bovca peš napotili do novozgrajenega doma Petra Skalarja, naslednji dan pa bi se povzpeli na vrh.

V Kamniško-Savinjskih alpah je zelo izpostavljena KOČNA (2540 m). Z avtobusom bi se pripeljali do Jezerskega in nadaljevali peš do Češke kočice oziroma na vrh. Možna je tudi varianta na Grintovec.

Dan planincev naj bi predvidoma proslavili ob prenovljeni Mozirski koči, katera slavi v letu 1986 devetdesetletnico in je ena najstarejših planinskih koč v Sloveniji.

V decembru se bomo zopet zbrali na skupnem srečanju in pregledali naše delo.

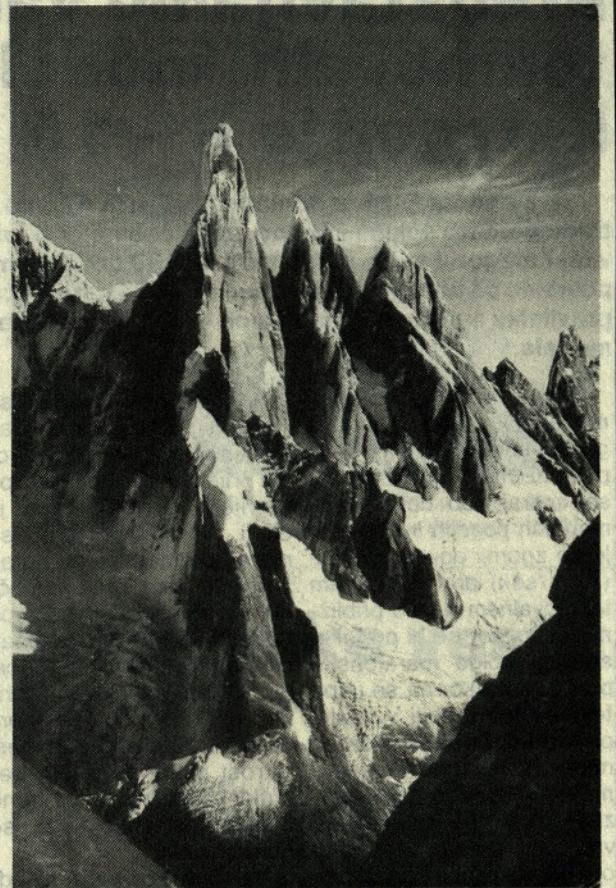
Predvidevamo še obnovo planinskih poti na področju Konjiške gore ter Celjske kočice (seveda vse ob pomoči tov. Pasarja). Skušali bomo obnoviti naše vitrine in nabaviti vodniške kape in znake.

Seveda ne bomo zanemarili tudi aktivnosti in zvezi z delom RŠD EMO.

Na področju izobraževanja se bomo zavzemali za usposobitev novega vodnika ter skušali organizirati kakšno zanimivo predavanje s področja alpinizma.

Za uspešno realizacijo zastavljenega programa pa se bomo morali v prihodnje bolj potruditi vsi člani odbora in ne samo pešička kot doslej, sicer bo tudi uspeh vprašljiv.

V nadaljevanju sestanka je bil sprejet finančni plan za leto 1986, po vseh podanih poročilih pa se je nato razvila živahna razprava. O vseh neresenih vprašanjih bo v letu 1986 razpravljala odbor planinske skupine, ki bo skušal najti v zvezi s tem tudi najprimernejšo obliko rešitev.

CERRO TORRE – gora velikega uspeha slovenskih alpinistov

Prvič preplezana najzahtevnejša stena sveta

FRANČEK KNEZ in prijatelji premagali CERRO TORRE

Prvič preplezana najzahtevnejša stena sveta.

Franček Knez in prijatelji, ki so se konec lanskega leta napotili kot člani slovenske alpinistične odprave v Patagonijo, da premagajo vzhodno steno Cerro Torreja, so uspeli. Šestnajstega januarja so uspešno dokončali prvenstveni vzpon po eni izmed najzahtevnejših sten na svetu.

Po 1100 metrov visoki steni so splezali na vrh: Janez Jeglič, Silvo Karo, Pavle Kozjek, Peter Podgornik, Franček Knez in Matjaž Fistovec, ki je imel na tej odpravi nalogo snemalca in je ves vzpon tudi posnel na 16 milimetrski film.

Bazni tabor je odprava postavila v Laguna Torre (660 m) 11. decembra lani in z vzponom pričela čez dva dni. Pod steno (1770 m) so izkopali v sneg in led luknjo za bivak ter od tam naskakovali steno. Stena je ena najtežjih na svetu s težavnostno stopnjo od VII do VIII + ter tehnično oceno A3 in A4.

Od začetka plezanja pa do uspešnega vzpona na vrh 16. januarja letos so potrebovali 35 dni, od tega je bilo 21 dni izredno slabega vremena.

Prav slabo vreme na tem skrajnem jugu Južne Amerike je tisto, ki kroji usodo mnogim alpinistom. Vzhodna stena Cerro Torreja je visoka 1100 metrov, navpična in doslej še ni bila preplezana. Smer, ki jo je potegnila naša odprava, je najtežja v patagonskih Andih in četrta, ki vodi na to sorazmerno nizko goro (3128 m).

Cerro Torre je bil prvič osvojen leta 1959, pred našimi alpinisti pa je vrh osvojilo od danes vsega skupaj 22 alpinistov.

Naši alpinisti se bodo v Patagoniji mudili še nekaj časa, saj bodo skušali v njenih stenah »potegniti« še nekaj prvenstvenih smeri.

Za dolgoletno in uspešno delo v planinski skupini so bili s knjigami nagradjeni: Flis Milan, Brečko Mirko, Pešec Dušan, Planko Oto in Stopar Ljubo, Šprajc Janko pa je prejel darilni bon.

S podelitvijo skromnih nagrad se je končal »uradni« del

Predstavljamo vam tekmovalni model kategorije F – 1A

Kategorija F 1A, z domačim imenom A2 ima doma in v svetu že bogato tradicijo, zato sploh ni čudno, da je ena najbolj priljubljenih kategorij. Modeli v tej kategoriji imajo razpon kril od 190 do 230 cm (odvisno od konstrukcije), površino pa imajo omejeno med 32 in 34 dm². Teža modela po mednarodnem pravilniku ne sme biti manjša od 410 g. To so v kratkem glavne karakteristike modela.

Tekmovalci, ki s svojimi modeli tekmujejo v tej kategoriji, morajo imeti izredne psihofizične sposobnosti, saj morajo ob dobrih vremenskih pogojih in vetru, ki je na zgornji dovoljeni točki (12 m/sek) preteči v enem tekmovalnem dnevu približno toliko, kot če bi pretekel srednje dolgo maratonsko progo. V kolikor pa se uspe tekmovalec prebiti v finale, pa to predstavlja še dodaten napor. Razen tega mora tekmovalec izredno dobro poznati teren, na katerem se vrši tekmovalje, se znati orientirati in če se pristane model slučajno konča v krošnji dreves, še plezati. Tu in tam se zgodi, da je potrebno prečkati tudi reko ali potok, pa če tudi je vreme slabo.

Kratek opis tekmovalnega dne

Tekmovalje se prične po navadi ob 8. uri zjutraj. Prvi del tekmovalja traja 7 ur. Te so razdeljene na 7 turnusov po 1 uro, če pa se pojavijo kakšne motnje, se čas tekmovalja ustrezno podaljša. V tem času mora tekmovalec opraviti vsako uro po en polet. Ekipa šteje 3 tekmovalce. Vsaka ekipa ima tudi sodnika.

Na startu se prijaviš sodniku. Nato imaš od časa pri-

jave do starta 5 minut časa za poteg. Svoj model daš svojemu pomočniku oziroma prijatelju iz ekipe, sam pa razviješ laks, katerega je okoli 50 metrov (prenesti mora obremenitev na nateg 2 kg). Na dani znak pomočnik izpusti model, sam pa pričneš z vleko in poskušaš čimprej najti termični vzgornik. S tem se ukvarjaš približno 5 minut. V termičnem vzgorniku model odpneš. Hitrost mora biti v tem trenutku velika, model pa trdno zgrajen, da lahko zdrži vse obremenitve.

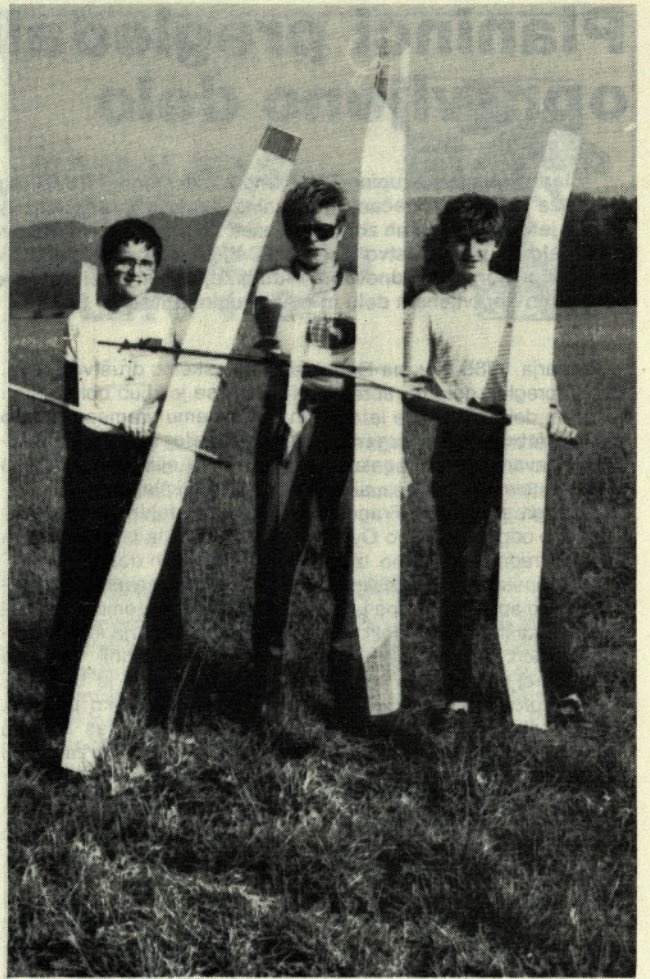
Na kljuki so vzmeti za odpenjanje. Da se model odklopi, je potrebno premagati 3,5 kg silo na vzmeteh. V trenutku, ko je model odklopljen, pričnejo sodniki z merjenjem časa. Za maksimalno doseženo število točk je potreben let dolg 3 minute. Več v tem prvem delu tekmovalja ni potrebno, če pa je let krajši, je to slabo za tekmovalca. Pogosto modeli poletijo tako daleč, da jih sodniki še z daljnogledi komaj sledijo. Po treh minutah je model že 600–800 metrov visoko, če si našel termični vzgonik. Takrat se tudi sproži časovni prekinjevalec, ki poskrbi, da model varno pride nazaj na zemljo. V kolikor časovni prekinjevalec slučajno zataji (kar se tudi do-

gaja) si ob model, ki je vreden 4 stare milijone dinarjev. Po 7 kolu, če si opravil vseh 7 maksimumov, se uvrstiš v finale. Finale traja 15 minut, plus 15 minut, da prideš nazaj. Tu je maksimum 4 minute, v naslednjem kolu 5 minut in tako naprej, dokler se ne dobi zmagovalec. V kolikor je potrebno, se tekmuje tudi 7 in 8 minut. Zgodilo se je že, da se je v finale uvrstilo 35 tekmovalcev, če pa so vremenski pogoji slabi, je možno, da finalistov sploh ni. Torej pomembno, oziroma glavno vlogo imajo pri vsem tem vremenski pogoji. Tekmovalje se ponavadi konča med 7. in 8. uro zvečer.

Gradnja modela F 1 A

Konstrukcijo in načrte modela si vsi boljši tekmovalci izdelamo in narišemo sami. Pri konstruiranju modela je treba upoštevati predvsem njegov namen uporabe, za kakšno vreme bo, vendar pa so vsi boljši modeli konstruirani tako, da lahko poletijo v vsakem vremenu.

Profil krila so dani v koordinatah, zato jih je potrebno še matematično obdelati na svoje (želene) mere in narisati. Nato se pričnejo težave z iskanjem kvalitetnega smrekovega lesa, saj mora imeti le ta zelo goste letnice.

Ekipa mladih tekmovalcev z modeli kategorije F 1A. Od leve proti desni: Kužner Miloš, Brodan Marko in Lipičnik Željko.

(Za ilustracijo naj povem, da sem za zadnji model porabil celo dopoldne, ko sem v LJK Savinja iskal primeren les za 4 letvice.) Ostale letvice so izdelane iz balze in zahtevajo fino brušenje. Za pričetek gradnje je potrebna le še izdelava šablonskih reber, od katerih je tudi odvisen profil krila. Ko so izdelana vsa rebra, narišemo krilo v merilu 1:1 na papir. Nato pričnemo z lepljenjem. To lepljenje je precej zahtevna zadeva, saj gre za izredno majhne površine, od kvalitete lepljenja pa zavisi tudi ali bo model sposoben premagati vse vrste obremenitev, katerim sledi kasneje med poletu izpostavljen.

Ko je krilo zlepljeno, ga najprej na grobo, nato pa še fino zbrusimo. Sledi ojačitev v korenu krila. To ojačitev predstavljajo steklena vlakna pritrjena z epoksi smole.

Ko smo s tem končali, krilo prelakiramo, prekrijemo z »japan« papirjem, papir napnemo z vodo in kompletno krilo lakiramo do 9-krat z razredčenim (zelo redkim) nitro lakom. Med vsakim lakiranjem pustimo krilo 4 do 5 dni, da se popolnoma osuši. Višinski stabilizator izdelamo na podoben način, le da je ta precej manjši. Sledi izdelava trupa. Najprej naredimo »rusko kljuko«. (Rusko kljuko so pred približno 12

leti izdelali modelarji iz Sovjetske zveze in predstavlja danes najbolj razširjen sistem za izklop modela od vlečne vrvice. Takšno kljuko je možno tudi kupiti, njena cena pa je približno 300 starih tisočakov.). Vremenski prekinjevalec montiramo na posebno ploščo, preko katere je povezan z »rusko kljuko«. Cena vremenskega prekinjevalca je 4,5 stare milijone in se dobi samo v Zvezni republiki Nemčiji.

Okvir nosa trupa je iz lipe in sambe, zaradi manjše teže pa ga znotraj porenkamo. Zadnji del (konec) trupa je izdelan iz dveh slojev balze in ojačan s steklenimi vlakni Karbon Gibron in epoksi smole. (Cena že narejenih trupov se giblje od 300 do 500 starih tisočakov). Vse dele, katerih izdelavo sem opisal, je potrebno še povežati v celoto, ki mora zagotavljati 100-odstotno zanesljivost. Čisto na koncu moramo modelu določiti še težišče, ga zbalansirati in po potrebi dodati svinec (če je model prelahak).

Sedaj nam preostane še reglaža modela, ki ponavadi traja celo sezono, dokler se model ne postara, umiri in preneha z zvijanem in seveda še mnogo, mnogo trenin-ga.

Marko BRODAN

Pomočnik Lipičnik Željko pri spuščanju prijateljevega modela na startu.

Naše črne točke

V mesecu decembru 1985 so bili dne 19. 12. 1985 obravnavani naslednji kršitelji delovnih obveznosti:

TOZD POSODA

Ejub Senad – povzročanje nereda, neprimeren odnos do nadrejenih – prenehanje del. razmerja odl. za čas 3 mesece; Lučič Peter – nepravilčen izost. z dela – prenehanje del. razmerja odl. za čas 6 mesecev; Aškerc Franc – zapuščenje del. mesta brez dovoljenja nadrejenega, vinjen na delu – prenehanje del. razmerja odl. za čas 3 mesece; Podgoršek Vojko – nepravilčni izostanki z dela – prenehanje del. razmerja odl. za čas 12 mesecev; Petek Jožica – kraja – prenehanje delovnega razmerja; Rozman Franc – fizični obračun – pren. del. razmerja odl. za čas 6 mesecev; Slogar Jožica – kraja – prenehanje delovnega razmerja; Koštomaj Franc – neupoštevanje predpisov iz VPD – prenehanje del. razmerja odl. za čas 3 mesece; Golež Marjan – nepravilčni izostanki z dela – prenehanje del. razmerja odl. za čas 3 mesece; Pečnik Branko – nepravilčen izostanek z dela – prenehanje del. razmerja odl. za čas 6 mesecev; Mavher Milan – nepravilčen izostanek – javni opomin; Mir Marija – kraja – javni opomin; Robič Milkan – zapuščenje del. mesta in DO brez dovoljenja nadrejenega – javni opomin; Vrečko Jože – nepravilčni izostanki z dela – javni opomin; Krampušek Stanko – nepravilčni izostanki z dela – javni opomin; Zalokar Izeta – nepravilčni izostanki z dela – javni opomin; Krajnc Milan – nepravilčen izostanek z dela – opomin; Palaslamovič Nevenka – nepravilčen izostanek z dela – opomin; Jagodič Simona – nepravilčen izostanek z dela – opomin; Kunstič Fanika – nepravilčni izostanki z dela – opomin; Lebič Janko – nepravilčen izostanek z dela – opomin; Nikolič Stanoje – nepravilčen izostanek z dela – opomin; Malešakovič Zenudin – neupoštevanje predpisov iz VPD – opomin; Jevšinek Branko – neupoštevanje predpisov iz VPD – opomin.

V mesecu januarju 1986 so bili obravnavani naslednji kršitelji delovne obveznosti – 23. 1. 1986

TOZD VZDRŽEVANJE

Vrabič Jože – nepravilčen izostanek z dela – opomin; Mlinar Martin – nepravilčen izostanek z dela – opomin; Dobrotinšek Ivan – kraja – prenehanje del. raz. odl. za čas 4 mesece.

TOZD FRITE

Klemenc Milan – zapuščenje del. mesta in DO brez dovoljenja nadrejenega – opomin; Mesarič Srečko – zapuščenje del. mesta in DO brez dovoljenja nadrejenega – opomin; Hudournik Ivan – zapuščenje del. mesta in DO brez dovoljenja nadrejenega – opomin; Drovnik Vladislav – malomarno opravljanje del. dolžnosti – javni opomin; Volf Ivan – nepravilčni izostanki z dela – prenehanje delovnega raz. odloženo za čas 12. mesecev.

TOZD EMOKONTEJNER

Jakopek Ernest – malomarno opravljanje del. dolžnosti – opomin; Sabavija Djuro – malomarno opravljanje del. dolžnosti – opomin; Obrez Zvonko – malomarno opravljanje del. dolžnosti – opomin; Brenko Stanko – vinjen na delu – prenehanje delovnega razmerja odloženo za čas 4 mesece; Prevolshek Mirko – nepravilčni izostanki z dela – prenehanje delovnega razmerja.

TOZD RADIATORJI

Jagodič Slavko – zapuščenje delovnega mesta in DO brez dovoljenja nadrejenega – opomin; Zorko Ivan – malomarno opravljanje del. dolžnosti – opomin; Tovornik Robert – nepravilčni izostanki z dela – javni opomin; Videc Vendelin – vinjen na delu – prenehanje delovnega razmerja odloženo za čas 3 mesece; Smrečnik Maks – vinjen na delu – prenehanje delovnega razmerja odloženo za čas 3 mesece.

DELOVNA SKUPNOST SS

Hahkraut Franc – malomarno opravljanje del. dolžnosti – opomin; Gavez Anton – vinjen na delu – prenehanje delovnega razmerja odloženo za čas 3 mesece; Gregl Jožefa – kraja – prenehanje delovnega razmerja odloženo za čas 3 mesece.

Pravna služba

Emajlirec

Časopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne organizacije EMO Celje in ga prejema vsi člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor.

Glavni in odgovorni urednik: Viki Klenovšek. Tehnična oprema: Jože Kuzma. Naslov uredništva: Celje, Mariborska 86, telefon 32-112, interna 262. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišaji AERO Celje.

Sporočilo sodelavcem

V življenju se srečujemo in razhajamo. Tudi zame je prišlo slovo, ker sem se morala ločiti od svojih sodelavcev, od kolektiva, kjer sem delala vrsto let. Ob odhodu v pokoj se želim zato kar najtopleje zahvaliti vodstvenemu osebju in vsem, s katerimi sem skupaj delala v TOZD Posoda, skladišče polizdelkov, EMO Celje.

Iskreno se zahvaljujem za izredno pozornost ob upokojitvi, saj so me prijetno razveselili z darilom. Prav tako pa sem bila močno ganjena, ko so me povabili ob novem letu skupaj z že upokojenimi člani kolektiva na skupno srečanje, na katerem smo prejeli lepa darila. Naj se še za to res prisrčno zahvalim.

Vsem se zahvaljujem za naklonjenost in prijetne trenutke v času zaposlitve. Vselej se bom

z radostjo spominjala vseh. Iskreno želim, da bi v novem letu 1986 pri svojem delu dosegli kar največ uspehov in vas lepo pozdravljam.

Hvaležna delavka
Marta JESENIČNIK iz Socke

Ob odhodu v pokoj se prisrčno zahvaljujem vsem sodelavcem iz DSSS – splošna služba za izkazano pozornost ob slovesu in dragoceno darilo, ki me bo vselej spominjalo na dneve, ki smo jih ob delu preživeli skupaj.

Sodelavcem želim še mnogo delovnih uspehov in osebne sreče, celotnemu kolektivu, v katerem sem preživela preko trideset let, pa želim še mnogo uspehov pri nadaljnjem delu.

Jerica PUSTEK

Upokojila se je

Pustek Jerica (13. 3. 1931) – DSSS, splošna služba. Zaposlena v EMO od 18. 4. 1955. Upokojena v decembru 1985.

Kadrovske vesti

OD 1. 1. 1986 do 31. 1. 1986

Sprejeti na delo:

FLIS Marta, UŽMAH Vlado, OPAČAK Niko, ZDOLŠEK Marjan, BURAZER Danijel, KOMERIČKI Darko, HODŽIČ Zijad, CESNIK Danilo, CVIKL Zoran, KUMPERGER Franc, POBRIČ Jasmin, REP Albert, REP Miran, OGRIZEK Silvo, ORAČ Rajko, ČOMIČ Nedžad – vsi TOZD Posoda; ALIČ Ladislav – DSSS-inženiring; KOLAR Jože – DSSS-nabava; ROŠKARIČ Jože, PALIR Marjan – oba TOZD Kontejner; GRAČNAR Stanislav, FAJS Stanislav, GAJŠEK Alojz – vsi TOZD Kotli; KOLAR Viljem, RAKOVNIK Avguštin, HORJAK Ivan, SELIČ Miran – vsi TOZD Radiatorji; BAUMGARTNER Zdenko – TOZD Kotli.

Iz DO so odšli:

GOMILŠEK Majda – DSSS; JELENKO Marija, BOBNAR Roman – oba TOZD Vzdrževanje; URŠIČ Milena, MAROT Marija, JAVORNIK Roman – vsi TOZD Kontejner; KAVKA Cvetko – TOZD Kotli; MITROVIČ Drago – TOZD Odpreski; AHAČIČ Ingeborg – DSSS; LEBIČ Janko, FIDERŠEK Roman, PRIVŠEK Drago, FRECE Slavko, VALNER Miran, OPAČAK Zoran, JERKOVIČ Stipo, ČALASAN Srečko – vsi TOZD Posoda; MIKOLA Robert, TOMAŽIČ Valter, ČAMERNIK Miran, POHAJAČ Radovan – vsi TOZD Radiatorji.

Upokojeni so:

ŠPRAJC Janko (8. 5. 1923–6. 1. 1986) DSSS; PUSTEK Jerica (13. 3. 1931–6. 1. 1986) DSSS; DUGANHODŽIČ Halil (8. 11. 1938–14. 1. 1986) DSSS; VNUČEC Franjo (10. 12. 1925–1. 1. 1986) Kotli-Sentjur; TIMPRAN Štefanija (17. 4. 1945–6. 1. 1986) Posoda; ROVŠEK Katarina (19. 10. 1933–6. 1. 1986) Posoda; JESENIČNIK Marta (5. 1. 1928–6. 1. 1986) Posoda.

Premeščeni iz TOZDA v TOZD:

ŠMARČAN Jožefa iz kontejner v posodo s 1. 1. 1986; TRAVNER Goran iz ERC v DSSS s 1. 1. 1986.

Poročili so se:

BELE Silva – KOZMUS TOZD Posoda; TOPOLOVEC Marija – DOKLER TOZD Posoda; FIŠER Ivanka – BELEJ TOZD Posoda; BOŽNIK Ida – BAŠIČ DSSS; KOVAČ Marija – ESIH TOZD Radiatorji.

Novoletna nagradna zloženka

Rešitev: geslo – Emajlirnica, metalna industrija in orodjarina.

Med pravilno izpolnjenimi kuponi, ki so prispeli v naše uredništvo do 31. januarja 1986, je žreb izbral naslednje sodelavce:

APOTEKAR Vinko – TOZD Posoda, ŠPES Anton – DSSS (Inženiring), KOLAR Hilda – Celje, Ulica frankolovskih žrtev 15, POPOVIČ Breda – DSSS (Posebna finančna služba), KVARTIČ Marjeta – Laško, Badovinčeva 12, vsi po 300 din. Nagrajencem čestitamo!

Uredništvo

Humor

»Si slišala, da se je Marija poročila z nekim tipom, ki je dvakrat starejši od nje...«

»Nemogoče, saj tako starih moških sploh ni!«

X

»Draga, ali si mi prišla gumba na srajci?«

»Ne, nisem našla gumba, pa sem zašila gumbnico...«

X

»Kaj pa ste po poklicu?«

»Umetnik.«

»Čudovito! Kakšen umetnik?«

»Dežnike popravljam.«

»Saj to ni umetnost...«

»Je. Poskusite vi popraviti enega!«

X

Po čustvenih izpovedih in prošnjah se dekle naposled usmili fanta:

»Naj ti bo, toda zavedaj se, da tvoja postelja zelo škriplje.«

»Tako je prav: Gospodinja tako ve, kdaj ne sme vstopiti v mojo sobo.«

X

»Si zadovoljen s svojo plačo?«

»S plačo? Nad vse!«

»Res?«

»Res, le z meseci je nekaj narobe...«

»Kaj pa?«

»Preveč dni imajo!«

X

»Sosedje nad nami proslavljajo. Pločevinasto svadbo imajo.«

»Kakšna svatba pa je to - pločevinasta?«

»Pločevinasta je zato, ker že dvajset let jedo hrano iz pločevink.«

X

»Ljubia, kaj bo pa danes za večerjo, tako lepo diši?«

»Biftek z jajci, gosja pašteta, za predjed kaviar in krap v vinu, šampanjec...«

»Ali si tako hudo razbila avto?«

X

Se spominjaš Nataše? Zdaj je pri filmu...«

»Da, da slišal sem. Za svojo prvo vlogo je dobila Oskarja!«

»Prav imaš. Zdaj bo že kmalu shodil...«

X

Sodnik vpraša:

»Zakaj ste tožečo stranko pretepli sredi ulice?«

»Veste, nizko plačo dobivam, pa nisem mogel najeti stadiona.«

X

»Prosim, kje pa je tukaj stranišče,« sprašuje potnica stvarvedso.

»Čisto spredaj...«

Potnica odide v prvi del letala in se znajde v pilotski kabini.

Ogorčena se vrne na svoj sedež in se pritoži stvarvedsi:

»Poslušajte! V ženskem stranišču sedijo trije moški in gledajo televizijo...«

X

»Ali ste vi dali oglas z ženitovanjsko ponudbo, v kateri mlado dekle išče moža, ki bi ji v njeno življenje prinesel svetlobo in toploto? Ste dobili kakšno ponudbo?«

»Sem, tri. Oglasila sta se dva iz elektrarne in eden iz premočgovnika.«

X

Lastniku restavracije sporočijo:

»Vaš konkurent z druge strani ceste je imel smolo. Zgorela mu je vsa restavracija.«

»Tako imajo vsaj enkrat v njegovi restavraciji tudi toplo hrano.«

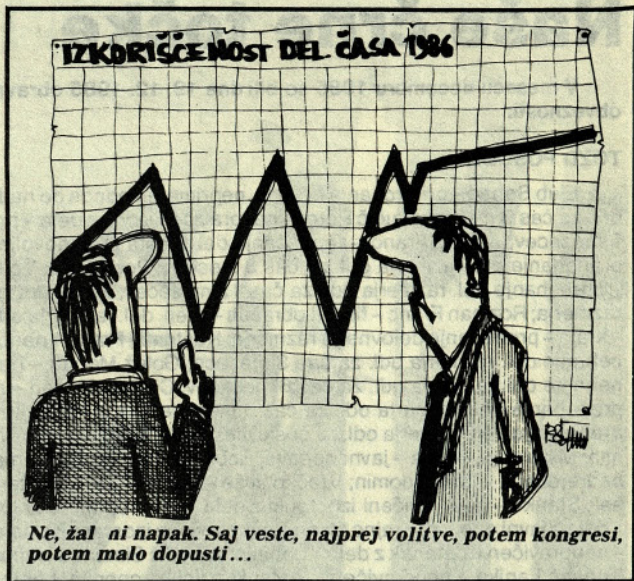
X

V gostilni za šankom sedi več dedcev. Zazvoni telefon in birt dvigne slušalko. Čez hip reče:

»Koga med vami žena kliče?«

»moja mala šlevica?«

X

Ne, žal ni napak. Saj veste, najprej volitve, potem kongresi, potem malo dopusti...

»Zakaj si pa tako žalosten, Roman?«

»Oče sem postal...«

»No, vsaj žena je gotovo vesela?!«

»Žena bo znorela, ko bo zvedela...«

X

»Rada bi pomerila rožasto obleko v izložbi!«

»Izvolite. Lahko pa uporabite tudi kabino...«

X

»Prostitucija pravzaprav sploh ne obstaja,« reče prostitutka.

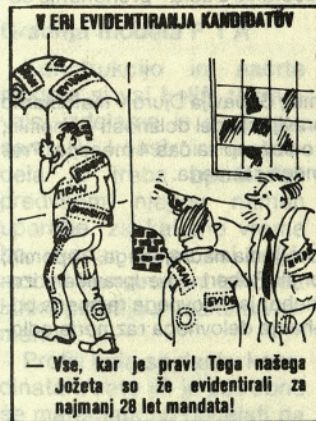
»Zakaj tako misliš,« vpraša njena kolegica.

»Takole je to: vedno dam svoje telo moškim, ker jih ljubim, oni pa mi dajejo denar zato, ker me ljubijo. Torej gre vedno za ljubezen.«

X

— Ne, no, tovariš, vprašanje kako smo poslovali lani, postavite konec februarja, ali marca, saj še nimamo podatkov niti za zadnji kvartal!

— Vse, kar je prav! Tega našega Jožeta so že evidentirali za najmanj 28 let mandata!

— Tovariši, dogovorili smo se, da po novem letu realni osebni dohodki ne smejo več padati, a vseeno padajo! Kako to? — Zato, ker tisti dogovor ni bil realen!

Sanje malega človeka:
NE BOSTE POMETALI Z MENOJI

Rešite za zabavo

ZAKAJ MI PRAVIŠ DA SEM GRD KOT...	SLOVEN. OPERNA PEVKA (BOGDANA)	INDUSTR. KRAJ V LJUBLJ. KOTLINI	RADE NANKOVIC	SN OV MATERDA	STADION V BUDIM PEŠTI	IVAN ČARGO	ČUDOBEL. POSODA S KRISTUS. KRYJO	ZAKLINT- ANJE PRISEGA- NJE	HITER ŠKOTSKI PLES	MESTO V ZAHODNEH IRANU
KRUHA NE NA- PRAVI MOKA...										
RAJKO DUJMIČ			AL PACINO OTOČJE MED ZAH. OBN. IRISKE			DELEC MATERDE ERVIN OGNER				
NORVEŠ. PESNIK AASEN					PROPELER IZVIRNI KRAKREKE MEHAM					
ITALIJAN. NOBONET. PRVO LIGAG							ANGLIŠKO MOSKO VME GUSTAV IPAVEC			
MESTO V JUGO- VZNOJNI TURČIJI						MADŽ- ARSKI KRALJ				
FRANČOS. FILOZOF (ERNEST)						NOGOM. SELEKTOR TOPLAK				

OBVESTILO O VOLITVAH

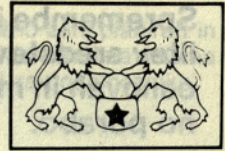
Delavce DSSS v zvezi z volitvami v samoupravne organe in delegacije DPS in SIS, ki bodo 13. marca 1986 obveščamo, da bo glasovalno mesto za vsa organizacijska področja skupaj in sicer v dvorani delavskega sveta DO.

Sekretariat organov samoupravljanja

PRALNICA OPOZARJA

V zadnjem času je postala že kar nekam navada, da koristniki storitev pralnice »pozabijo« na svoje oprane delovne obleke, plašče in podobne stvari, oziroma jih ne dvignejo v predvidenem roku, tako, da se je le teh sedaj nabralo v že tako utesnenih prostorih toliko, da je vsako normalno delo izredno otežkočeno.

Zato delavke pralnice naprošajo in opozarjajo hkrati vse sodelavce in sodelavke naj »pozabljene« stvari čimprej dvignejo in jim na ta način omogočijo boljše delovne pogoje.

Spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in sredstev za skupno porabo in Pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebni dohodek in skupno porabo.

Spremembe in dopolnitve pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in sredstev za skupno porabo.

12. Člen 49 SaS in člen 15 pravilnika
 13. 82. člen SaS in 69. člen pravilnika
 14. V 1. odst. 67. člena SaS in 67. člen pravilnika
 15. Črna se točka 2.27 in 70. člen SaS
 16. 72. člen SaS in 77. člen pravilnika
- Priloge in dodatki, ki jih vsebuje ta odločba, so:
- Priloga št. 1: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešni.
 - Priloga št. 2: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 3: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 4: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 5: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 6: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 7: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 8: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 9: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 10: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
- Priloge in dodatki, ki jih vsebuje ta odločba, so:
- Priloga št. 11: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešne.
 - Priloga št. 12: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 13: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 14: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 15: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 16: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 17: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 18: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 19: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki so delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.
 - Priloga št. 20: Osnovni podatki o delovni uspešnosti in o delovni uspešnosti skupine, ki niso delovno uspešne, vendar niso delovno uspešne.

21. Drugi odstavek 111/b člena se spreminja in se glasi:

Višina povprečnih stroškov na podlagi izdanih računov za prehrano delavca, ki jih določi odbor DO, se določi na podlagi povprečnih stroškov za prehrano delavca, ki jih določi odbor DO.

22. V tretjem odstavku 111/b člena se besedilo "in v obliki vrednostnih bonov" spreminja in se glasi:

23. Četrti odstavek 111/b člena se spreminja in se glasi:

Višina stroškov za prehrano delavca, ki jih določi odbor DO, se določi na podlagi povprečnih stroškov za prehrano delavca, ki jih določi odbor DO.

24. V 111/b členu se besedilo "in v obliki vrednostnih bonov" spreminja in se glasi:

25. V 111/b členu se besedilo "in v obliki vrednostnih bonov" spreminja in se glasi:

26. V 111/b členu se spreminja in se glasi:

Zajamčeni osebni dohodek, namenjen za zadovoljevanje osebnih potreb delavca, ob izpolnjevanju pogojev, ki jih določa zakon, se določi na podlagi povprečnih stroškov za prehrano delavca, ki jih določi odbor DO.

27. Naslednji odstavek 111/b člena se spreminja in se glasi:

28. Členu 111/b se doda 111/c člen, ki se glasi:

111/c člen

Delavec prispeva za prehrano delovnega mesta delovni znesek v skladu s družbenim dogovorom.

V primeru, da je cena obroka večja od prispevka TOZD in delavec skupaj s tem presežek doda k prispevku delavca.

30. 111/c člen se spreminja in se glasi:

Izjemoma se lahko delavcem, ki jim zaradi narave dela ni možno organizirati prehrane se lahko zagotovi prehrana v obliki vrednostnih bonov za živila in to v enakih višini kot drugim delavcem.

Za registriranje prehrane v obliki vrednostnih bonov je potrebno pridobiti soglasje občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije.

V obliki vrednostnih bonov se lahko registrira prehrana tudi delavcem, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da imajo predpisano dietno prehrano, če takšne prehrane ni mogoče zagotoviti med delom.

Do regresa za prehrano so upravičeni tudi pripravniki, dijaki na proizvodnem delu, študentje in dijaki na obvezni praksi ter drugi, ki delajo v temeljni organizaciji.

31. 111/c člen se spreminja in se glasi:

Regresa za prehrano v nobenem primeru ni mogoče izplačevati v gotovini.

32. 111/d člen se spreminja in se glasi:

111/d člen

Delavec prispeva za prehrano delovnega mesta delovni znesek v skladu s družbenim dogovorom.

V primeru, da je cena obroka večja od prispevka TOZD in delavec skupaj s tem presežek doda k prispevku delavca.

30. 111/c člen se spreminja in se glasi:

Izjemoma se lahko delavcem, ki jim zaradi narave dela ni možno organizirati prehrane se lahko zagotovi prehrana v obliki vrednostnih bonov za živila in to v enakih višini kot drugim delavcem.

Za registriranje prehrane v obliki vrednostnih bonov je potrebno pridobiti soglasje občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije.

V obliki vrednostnih bonov se lahko registrira prehrana tudi delavcem, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da imajo predpisano dietno prehrano, če takšne prehrane ni mogoče zagotoviti med delom.

Do regresa za prehrano so upravičeni tudi pripravniki, dijaki na proizvodnem delu, študentje in dijaki na obvezni praksi ter drugi, ki delajo v temeljni organizaciji.

31. 111/c člen se spreminja in se glasi:

Regresa za prehrano v nobenem primeru ni mogoče izplačevati v gotovini.

32. 111/d člen se spreminja in se glasi:

111/d člen

Delavec prispeva za prehrano delovnega mesta delovni znesek v skladu s družbenim dogovorom.

V primeru, da je cena obroka večja od prispevka TOZD in delavec skupaj s tem presežek doda k prispevku delavca.

Spremembe in dopolnitve SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in sredstev za skupno porabo in Pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebni dohodek in skupno porabo.

1. 29. člen SaS in 32. člen pravilnika se črta.
2. 2. odstavek, 38. člena SaS in 41. člena pravilnika se črta.
3. Doda se 42/a člen SaS in 45/a člen pravilnika, ki se glasi:

42/a člen

Z merili delovne uspešnosti ugotavljamo delavčev prispevek k uresničevanju skupnih ciljev poslovanja in razvoja udeleženca.

Delovno uspešnost ugotavljamo z merili, ki izražajo:

- količino opravljenega dela,
- kakovost opravljenega dela in
- gospodarnost dela.

4. Doda se 42/b člen SaS in 45/b člen pravilnika, ki se glasi:

42/b člen

S količino dela opredeljujemo koliko dela je bilo opravljeno v časovni enoti v primerjavi s pričakovano količino dela. Ugotavljamo jo lahko z doseganjem norme, doseganjem planirane porabe časa po nalogah, doseganjem rokov, ipd.

S kakovostjo dela opredeljujemo, kako oz. s kakšno kakovostjo je bila naloga opravljena v primerjavi s pričakovano oz. planirano kakovostjo.

Ugotavljamo jo lahko z merjenjem odstotka izmeta, pogostih napak, z ugotavljanjem uporabnosti naloge, natančnih informacij, ipd.

Gospodarnost izraža uspešnost pri uporabi materiala, sredstev za delo in predmetov dela. Z merili gospodarnosti ugotavljamo predvsem dosežene prihranke pri delu ter zniževanje materialnih in drugih stroškov na enoto proizvoda ali storitev.

5. 44. člen SaS in 47. člen pravilnika se spremeni in se glasi:

44. člen

Merila s katerimi se ugotavlja uspešnost posameznika, skupine ali oddelka so:

- dohodek na zaposlenega,
 - čisti dohodek na zaposlenega,
 - rentabilnost (donosnost) poslovanja,
 - reproduktivnost poslovanja,
 - gospodarnost (ekonomičnost) poslovanja,
 - fizična oz. tehnična produktivnost poslovanja,
 - pokritje proizvodnje oz. programa (doseganje razlike v ceni, gospodarnost projektiranja, udeležba pri projektu),
 - doseganje realizacije (plačane oz. neplačane),
 - doseganje planov izvoza, proizvodnje in prodaje,
 - doseganje rokov nalog,
 - doseganje zalog materiala, polizdelkov, nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov
- oz. doseganje koeficienta obračanja obratnih sredstev,
- izkoristek materiala,
 - kvaliteta dela,
 - izkoristek delovnega časa,
 - reklamacije na količino oz. kvaliteto,
 - doseganje števila zaposlenih,
 - odstopanje od povprečnega preseganja norm,
 - fizična poraba energije,
 - udeležba konvertibilnega izvoza v eksterni prodaji oz. celotnem prihodku.

Vplivnosti posameznega merila so opredeljene v matriki meril. Merila za ugotavljanje delovne uspešnosti so prilagojena značilnostim posameznih del in nalog in organiziranosti v posamezni skupini v TO.

Delovna uspešnost se ugotavlja za posameznika tam, kjer je možno zanj planirati in spremljati rezultate dela. Delovna uspešnost skupine se ugotavlja tam, kjer skupina dela na isti nalogi ali pa ekonomsko ni smotno spremljati delovne uspešnosti za posameznike.

6. Doda se 44/a člen, SaS in 47/a člen pravilnika, ki se glasi:

44/a člen

Merila delovne uspešnosti za posamezno nalogo ali skupino nalog definiramo tako, da z dejanskim dosegom posameznega merila izrazimo doseganje ciljev, postavljenih za nalogo ali skupino nalog. Doseganje posameznega merila določimo s primerjavo med doseženo in pričakovano vrednostjo merila.

7. Doda se 45/a člen SaS in 48/a člen pravilnika, ki se glasi:

45/a člen

Uspešnost dela poslovnih organov DO ugotavljamo predvsem z merili, ki izražajo:

- uspešnost poslovnih rezultatov organizacije združenega dela,
- uresničevanje planiranih ciljev,
- doseženo stopnjo produktivnosti dela,
- delež z izvozom doseženega prihodka v celotnem prihodku in stopnjo povečanja izvoza.

8. Doda se 45/b člen SaS in 45/b člen pravilnika, ki se glasi:

45/b člen

Delovno uspešnost delavca ali skupine delavcev, ki izhaja iz posameznega merila delovne uspešnosti, izrazimo s količnikom delovne uspešnosti (ku).

Pretvarjanje dosega merila v količnik delovne uspešnosti se določi v odvisnosti od ciljev, ki jih želimo doseči s posameznim merilom delovne uspešnosti. To pretvarjanje je lahko linearno, stopenjsko ali drugačno.

9. Člen 46. SaS in 49. člen pravilnika se črta.

10. V členu 47. SaS in 50. členu pravilnika se črta prvi odstavek.

11. Doda se 47/a člen SaS in 50/a člen pravilnika, ki se glasi:

47/a člen

Rezultat delovne uspešnosti delavca ali skupine delavcev, ugotovljen na osnovi več meril, izrazimo v skupnem količniku delovne uspešnosti. Skupni količnik delovne uspešnosti je enak vsoti produktov med faktorji vplivnosti in količniki delovne uspešnosti za posamezna merila.

Pričakovana uspešnost po delovni uspešnosti za posamezno merilo je 1,00, spodnja meja je 0,90. Zgornja meja v primeru, ko so rezultati doseganja posameznega merila izjemno uspešni, tako za delni količnik delovne uspešnosti, ki to merilo vsebuje, ne more presegati 1,20.

12. Člen 48 SaS in člen 51 pravilnika se črta.

13. 62. člen SaS in 66. člen pravilnika se spremenita in se glasita:

62. člen

Pripravniku gre osebni dohodek v višini 70 % od najnižje vrednosti del in nalog za katera ima ustrezno stopnjo in smer strokovne izobrazbe.

Pripravniku se osnova določena po 1. odst. tega člena poveča glede na dosežene rezultate pri delu (doseg norme oz. ku).

14. V 1. odst. 67. člena SaS in 71. člena pravilnika se 10 % nadomesti s 15 %.

15. Črta se točka 2.2.7. in 70/a člen SaS in 76. člen pravilnika.

16. 72. člen SaS in 77. člen pravilnika se spremeni in se glasi:

72. člen

Do nadomestila, ko je delavec odsoten z dela zaradi bolezni, ima pravico v naslednjih primerih:

- hranarina do in nad 30 dni za nesreče pri delu, za poklicna obolenja in za obolenja borcev NOV do 1. 12. 1944, pripada delavcu nadomestilo v višini 100 % od osnove, ki jo določa SaS o uresničevanju zdravstvenega varstva,

- za vso ostalo hranarino do in nad 30 dni pripada delavcu nadomestilo v višini 90 % od osnove, ki jo določa SaS o uresničevanju zdravstvenega varstva.

93. člen

Višine dnevnic, stroškov za prenočišče in potnih stroškov določi na podlagi pooblastila delavskega sveta DSSS Izvršni odbor DO.

21. Drugi odstavek 100. člena se spremeni in glasi:

Višino povprečnih stroškov določi na podlagi pooblastila delavskega sveta DSSS Izvršni odbor DO.

22. V tretjem odstavku 104. člena se besedi »delavski svet« nadomestijo na podlagi pooblastila delavskega sveta DSSS »Izvršni odbor DO«.

23. Četrty odstavek 108. člena se spremeni in glasi:

Višina stroškov za prehrano in prenočišče določi na podlagi pooblastila delavskega sveta DSSS Izvršni odbor DO.

24. V 108. členu se številka 5 nadomesti s 4.

25. 115. člen se spremeni in glasi:

115. člen

V času letnega dopusta in plačane odsotnosti z dela ima delavec pravico do osebnega dohodka, ki je enak znesku obračunane akontacije osebnega dohodka v mesecu pred nastopom dopusta, za redni delovni čas.

Kolikor je bil delavec pred nastopom dopusta v bolniškem staležu mesec dni, se nadomestilo osebnega dohodka za čas letnega dopusta obračuna po vrednosti ure za tekoči mesec.

26. V 118. členu se spremeni tretji odstavek in se glasi:

Zajamčeni osebni dohodek, namenjen za zadovoljevanje osebnih potreb delavca, ob izpolnjevanju delovnih obveznosti za poln delovni čas, je enak znesku, ki ga določi republiški zakon.

27. Naslov VI. poglavja skupaj s 1. in 2. naslovom podpoglavij ter vsebina 119. člena se prestavi pred podnaslov 2.2. – regres za letni dopust.

28. Črtajo se členi od 120. do 123.

29. Doda se 2.4. 7/a Prehrana delavcev med delom.

111/a člen

Vsi delavci so upravičeni do prehrane med delom. Izdatki za prehrano se štejejo za materialne stroške in se formirajo v višini, ki jo določa družbeni dogovor o izdatkih za prehrano delavcev in se opredelijo v letnih planih.

29. 111/b člen se spremeni in se glasi:

111/b člen

Delavec prispeva za prehrano med delom določen znesek v skladu z družbenim dogovorom.

V primeru, da je cena obroka večja od prispevka TOZD in delavca skupaj se ta presežek doda k prispevku delavca.

30. 111/c člen se spremeni in se glasi:

111/c člen

Izjemoma se lahko delavcem, ki jim zaradi narave dela ni možno organizirati prehrane se lahko regresira prehrana v obliki vrednostnih bonov za živila in to v enaki višini kot drugim delavcem.

Za regresiranje prehrane v obliki vrednostnih bonov je potrebno pridobiti soglasje občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije.

V obliki vrednostnih bonov se lahko regresira prehrana tudi delavcem, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da imajo predpisano dietno prehrano, če takšne prehrane ni mogoče zagotoviti med delom.

Do regresa za prehrano so upravičeni tudi pripravniki, dijaki na proizvodnem delu, študentje in dijaki na obvezni praksi ter drugi, ki delajo v temeljni organizaciji.

31. 111/č člen se spremeni in se glasi:

Regresa za prehrano v nobenem primeru ni mogoče izplačevati v gotovini.

32. 111/d člen se spremeni in se glasi:

111/d člen

Do regresa za prehrano niso upravičeni delavci in drugi navedeni v 111/c členu za tiste dneve, ko niso na delu v temeljni organizaciji tj. v času dopusta, bolniškega staleža, službenega potovanja in prostih dni.

33. Doda se 111/e člen, ki se glasi:

111/e člen

Med materialne stroške se štejejo tudi stroški za izredne zdravstvene preglede.

34. Zadnji odstavek 126. člena se spremeni in se glasi:

Regres za letni dopust gre tudi štipendistom DO EMO.

35. V 127. členu se v 1., 2., 4., 5. in 6. alineji besedi DO EMO nadomestijo z besedo »SFRJ«.

36. V 128. členu se dopolni 3. alineja tako, da se sedaj glasi:

– vajeniška doba v industrijskokovinarski šoli tovarne emajlirane posode Celje, če se zaposli v DO EMO takoj po končanem šolanju.

37. 1. odst. 130. člena se spremeni in se glasi:

Odpravnina pri odhodu v pokoj pri čemer ima delavec 40 oz. delavka 35 let delovne dobe, znaša 3 povprečne mesečne čiste osebne dohodke na zaposlenega v gospodarstvu v SRS v preteklem letu, oz. 2 povprečna osebna dohodka v vseh drugih primerih iz 2. in 3. odst. tega člena.

38. V 150. členu se v obeh odstavkih št. 17. nadomesti s številko 18.

39. 153. člen se spremeni in se glasi:

153. člen

Kolikor spodnji razredi niso vključeni v vrednotenje del in nalog se lestvica razredov linearno podaljša za vse razrede tako, da ostaneta razpon med novim najnižjim in najvišjim razredom (1:4,27) in progresija nespremenjena. Nastali razredi se vrednotijo.

40. V 117. členu se črta 2. odstavek in se glasi:

Izdatki za sprotne potrebe strokovnega izobraževanja, ki se opravlja v okviru delovnega procesa bremenijo materialne stroške. Kaj se šteje za strokovno izobraževanje, ki se opravlja v okviru delovnega procesa določa zakon.

41. Doda se 142/a člen, ki se glasi:

Izdatki za pridobitev šolske izobrazbe, bremenijo sklad skupne porabe.

42. Doda se 158. člen, ki se glasi:

Določilo za nadomestilo OD za čas bolniškega staleža se uporablja od 1. 7. 1985 dalje.

ZRM	7
Priročila	79
V. Grhenka	40
392	10
3	4
Evropa	8
10	2
2	0
10	14
100	14
37	17

JAVNI RAZPIS

Komitej za razpis izdaje in DS "OZL"
DNEVA/ANNA - razpisništvo v okviru uslug
za izdajo

POVEČANJE OBSTANOSTI IN VZDRŽLJIVOSTI OROVNA

Manj vrednotene predloge, ki bremenijo obratovanje, so predloženi na razpisni dan, predloženi pa morajo biti v skladu z določbami tega razpisa. Predloge, ki ne bodo prinesli novega razpisnega dneva, se ne bodo prinesli. Predloge, ki ne bodo prinesli novega razpisnega dneva, se ne bodo prinesli. Predloge, ki ne bodo prinesli novega razpisnega dneva, se ne bodo prinesli.

Osnova za nadomestilo OD je mesečno povprečje, izračunano iz OD, ki jih je delavec dobil za svoje tekoče in minulo delo po zaključnem računu v minulem koledarskem letu za čas, ko je delal. Ta osnova se poveča z odstotkom rasti povprečnega mesečnega OD v TOZD/DSSS v tekočem letu do meseca pred nastankom začasne zadržanosti z dela.

Delavcu, ki je z dela odsoten več kot mesec dni, se osnova za nadomestilo OD valorizira vsak nadaljnji mesec odsotnosti z odstotkom rasti povprečnega mesečnega OD, doseženega na zaposlenega delavca v TOZD/DSSS v prejšnjem mesecu.

Če delavec v minulem letu ni dobil OD, se šteje za osnovo povprečni mesečni znesek OD za tekoče leto pred mesecem, ko je nastopila začasna zadržanost, zaradi katere ima pravico do nadomestila, če pa je nastopila začasna zadržanost pred iztekom enega meseca, se upošteva OD od dneva, ko je nastopila začasna zadržanost.

Nadomestilo OD ne more biti nižje od zajamčenega OD in ne višje od OD, ki bi ga delavec dosegel, če bi delal.

17. Doda se novo poglavje

2.3.1./a Nadomestilo OD za čas čakanja na razporeditev na drugo ustrezno delo in čas čakanja na prekvalifikacijo oz. dokvalifikacijo.

72/a člen SaS in 77/a člen pravilnika

Nadomestilo osebnega dohodka za čas čakanja na razporeditev na drugo ustrezno delo in za čas čakanja na prekvalifikacijo oz. dokvalifikacijo znaša v višini 80 % za primer bolezni in poškodbe izven dela in 90 % za primer nesreče pri delu in poklicne bolezni, od povprečnega OD, ki ga je delavec prejel v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti, povečan za odstotek povečanja OD v TOZD za tekoče leto, do meseca za katerega se ugotavlja nadomestilo.

V primeru, če delavec v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti ni prejemal OD, se nadomestilo določi v višini 90 % od osnove, ki jo določi skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja v samoupravnem splošnem aktu.

72/b člen SaS in 77/b člen pravilnika

Nadomestilo OD za čas prekvalifikacije oz. dokvalifikacije se v primeru neposredne nevarnosti za nastanek invalidnosti določi na enak način, kot se določi nadomestilo delavcem, ki se izobražujejo ob delu, v skladu s pravilnikom o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev za skupno porabo DSSS.

V primeru, če delavec v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti ni prejemal OD, se nadomestilo določi v višini 90 % od osnove, ki jo določi skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja v samoupravnem splošnem aktu.

NADOMESTILO ZARADI MANJŠEGA OSEBNEGA DOHODKA NA DRUGEM DELU

72. c. člen SaS in 77/c člen pravilnika

Nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu delavca s spremenjeno delovno zmožnostjo in delavca pri katerem je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti, nadomestilo ne pripada.

DENARNA NADOMESTILA DELOVNIH INVALIDOV IZ SREDSTEV SPIZ V SRS

72. d. člen SaS in 77/d člen pravilnika

Delavcu-delovnemu invalidu se odmeri nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem ustreznem delu zaradi dela s skrajšanim delovnim časom in za čas prekvalifikacije oz. dokvalifikacije z obračunom ustrezne strokovne službe v DO, v skladu z določbami zakona o PIZ in statuta SPIZ v SRS.

Če je višina omenjenega nadomestila sporna, odloči o njegovi višini SPIZ v SRS.

Sredstva za izplačila nadomestil iz prvega odst. tega člena zagotavlja SPIZ v SRS.

74/a. člen

Nadomestilo osebnega dohodka za čas čakanja na razporeditev na drugo ustrezno delo in za čas čakanja na prekvalifikacijo oz. dokvalifikacijo znaša v višini 80 % za primer bolezni in poškodbe izven dela in 90 % za primer nesreče pri delu in poklicne bolezni, od povprečnega OD, ki ga je delavec prejel v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti, povečan za odstotek povečanja oz. dohodkov v DSSS za tekoče leto, do meseca za katerega se ugotavlja nadomestilo.

V primeru, če delavec v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti ni prejemal OD, se nadomestilo določi v višini 90 % od osnove, ki jo določi skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja v samoupravnem splošnem aktu.

74/b. člen

Nadomestilo OD za čas prekvalifikacije oz. dokvalifikacije se v primeru neposredne nevarnosti za nastanek invalidnosti določi na enak način, kot se določi nadomestilo delavcem, ki se izobražujejo ob delu, v skladu s pravilnikom o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev za skupno porabo DSSS.

V primeru, če delavec v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti ni prejemal OD, se nadomestilo določi v višini 90 % od osnove, ki jo določi skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja v samoupravnem splošnem aktu.

NADOMESTILO ZARADI MANJŠEGA OSEBNEGA DOHODKA NA DRUGEM DELU

74/c člen

Nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu delavca s spreminjeno delovno zmožnostjo in delavca pri katerem je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti, nadomestilo ne pripada.

DENARNA NADOMESTILA DELOVNIH INVALIDOV IZ SREDSTEV SPIS V SRS

74/d člen

Delavcu, delovnemu invalidu se odmeri nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem ustreznem delu zaradi dela s skrajšanim delovnim časom in za čas prekvalifikacije oz. dokvalifikacije z obračunom ustrezne strokovne službe v DO, v skladu z določbami zakona o PIZ in statuta SPIZ v SRS.

Če je višina omenjenega nadomestila sporna, odloči o njegovi višini SPIZ v SRS.

Sredstva za izplačila nadomestil iz prvega odst. tega člena zagotavlja SPIZ v SRS.

IZPLAČEVANJE NADOMESTIL

74/e člen

Nadomestila osebnega dohodka iz 74/a, 74/b in 74/d člena se izplačujejo v mesečnem znesku skupaj z osebnim dohodkom.

Nadomestilo iz 74/d člena se izplača za dneve dela ter za druge dneve, za katere imajo delavci po posebnih predpisih pravico do nadomestila osebnega dohodka.

Nadomestila iz 74/a in 74/b člena se ne izplačujejo za čas, ko delavec prejema nadomestilo osebnega dohodka po predpisih o zdravstvenem in otroškem varstvu in za čas, ko po posebnih predpisih nima pravice do nadomestila osebnega dohodka.

18. 82. členu se doda nov odstavek, ki se glasi:

Enako nagrado dobijo tudi mentorji in sicer v višini 15 % od osnove iz prvega odstavka tega člena.

19. 83. členu se doda nov odstavek, ki se glasi:

Nadomestilo ne pripada delavcu kadar nadomešča drugega delavca v času rednega letnega dopusta, razen izjem iz drugega odstavka tega člena.

20. 93. člen se spremeni in glasi:

- uresničevanje planiranih ciljev,
- doseženo stopnjo produktivnosti dela,
- delež z izvozom doseženega prihodka v celotnem prihodu in stopnjo povečanja izvoza.

8. Doda se 50/b člen, ki se glasi:

50/b člen

Delovno uspešnost delavca ali skupine delavcev, ki izhaja iz posameznega merila delovne uspešnosti, izrazimo s količnikom delovne uspešnosti (ku).

Pretvarjanje dosega merila v količnik delovne uspešnosti se določi v odvisnosti od ciljev, ki jih želimo doseči s posameznim merilom delovne uspešnosti. To pretvarjanje je lahko linearno, stopenjsko ali drugačno.

9. Člen 51 se črta.

10. V čl. 52 se črta prvi odstavek.

11. Doda se 52/a člen, ki se glasi:

52/a člen

Rezultat delovne uspešnosti delavca ali skupine delavcev, ugotovljen na osnovi več meril, izrazimo v skupnem količniku delovne uspešnosti. Skupni količnik delovne uspešnosti je enak vsoti produkta med faktorji vplivnosti in količniki delovne uspešnosti za posamezna merila.

Pričakovana uspešnost po delovni uspešnosti za posamezno merilo je 1,00, spodnja meja je 0,90. Zgornja meja v primeru, ko so rezultati doseganja posameznega merila izjemno uspešni, tako za delni količnik delovne uspešnosti, ki to merilo vsebuje ne more presegati 1,20.

12. Člen 48. se črta.

13. 64. člen se spremeni in se glasi:

64. člen

Pripravniku gre osebni dohodek v višini 70 % od najnižje vrednosti del in nalog za kateri ima ustrezno stopnjo in smer strokovne izobrazbe.

Pripravniku se osnova določena po 1. odst. tega člena poveča glede na dosežene rezultate pri delu (doseg norme oz. KU).

14. V 1. odst. 69. člena se 10 % nadomesti s 15 %.

15. Črta se točka 2.2.6. in 72/a člen.

16. 74. člen se spremeni in se glasi:

74. člen

Do nadomestila, ko je delavec odsoten z dela zaradi bolezni, ima pravico v naslednjih primerih:

- hranarina do in nad 30 dni za nesreče pri delu, za poklicna obolenja in za obolenja borcev NOV do 1. 12. 1944, pripada delavcu nadomestilo v višini 100 % od osnove, ki jo določa SaS o uresničevanju zdravstvenega varstva,

- za vso ostalo hranarino do in nad 30 dni pripada delavcu nadomestilo v višini 90 % od osnove, ki jo določa SaS o uresničevanju zdravstvenega varstva.

Osnova za nadomestilo OD je mesečno povprečje, izračunano iz OD, ki jih je delavec dobil za svoje tekoče in minulo delo po zaključnem računu v minulem koledarskem letu za čas, ko je delal. Ta osnova se poveča z odstotkom rasti povprečnega mesečnega OD v TOZD/DSSS v tekočem letu do meseca pred nastankomčasne zadržanosti z dela.

Delavcu, ki je z dela odsoten več kot mesec dni, se osnova za nadomestilo OD valorizira vsak nadaljnji mesec odsotnosti z odstotkom rasti povprečnega mesečnega OD, doseženega na zaposlenega delavca v TOZD/DSSS v prejšnjem mesecu.

Če delavec v minulem letu ni dobil OD, se šteje za osnovo povprečni mesečni znesek OD za tekoče leto pred mesecem, ko je nastopila časna zadržanost, zaradi katere ima pravico do nadomestila, če pa je nastopila časna zadržanost pred iztekom enega meseca, se upošteva OD od dneva, ko je nastopila časna zadržanost.

Nadomestilo OD ne more biti nižje od zajamčenega OD in ne višji od OD, ki bi ga delavec dosegel, če bi delal.

17. Doda se novo poglavje

2.3.1./a Nadomestilo OD za čas čakanja na razporeditev na drugo ustrezno delo in čas čakanja na prekvalifikacijo oz. dokvalifikacijo.

IZPLAČEVANJE NADOMESTIL

72. e člen SaS in 77/e člen pravilnika

Nadomestila osebnega dohodka iz 72/a, 72/b in 72/d člena se izplačujejo v mesečnem znesku skupaj z osebnim dohodkom.

Nadomestilo iz 72/d člena se izplača za dneve dela ter za druge dneve, za katere imajo delavci po posebnih predpisih pravico do nadomestila osebnega dohodka.

Nadomestila iz 72/a in 72/b člena se ne izplačujejo za čas ko delavec prejema nadomestilo osebnega dohodka po predpisih o zdravstvenem in otroškem varstvu in za čas, ko po predpisih nima pravice do nadomestila osebnega dohodka.

18. 80. členu SaS in 85. člen pravilnika se doda nov odstavek, ki se glasi:

Enako nagrado dobijo tudi mentorji in sicer v višini 15 % od osnove iz prvega odstavka tega člena.

19. 81. členu SaS in 86. členu pravilnika se doda nov odstavek, ki se glasi:

Nadomestilo ne pripada delavcu kadar nadomešča drugega delavca v času rednega letnega dopusta, razen izjem iz drugega odstavka tega člena.

20. 91. člen SaS in 96. člen pravilnika se spremeni in glasi:

91. člen

Višino dnevnice, stroškov za prenočišče in potnih stroškov ugotovi na podlagi pooblastila delavskega sveta TOZD, izvršni odbor DO.

21. Drugi odstavek 98. čl. SaS in 103. čl. pravilnika se spremeni in se glasi:

Višino povprečnih stroškov ugotovi na podlagi pooblastila delavskega sveta TOZD, izvršni odbor DO.

22. V tretjem odstavku 102. čl. SaS in 107. čl. pravilnika se besedi »delavski svet« nadomestijo na podlagi pooblastila delavskega sveta TOZD, izvršni odbor DO.

23. Četrti odstavek 106. čl. SaS in 111. čl. pravilnika se spremeni in glasi:

Višino stroškov za prehrano in prenočišče ugotovi na podlagi pooblastila delavskega sveta TOZD, izvršni odbor DO.

24. V 108. čl. SaS in 113. čl. pravilnika se številka 5 nadomesti z 4.

25. 113. čl. SaS in 118. čl. pravilnika se spremeni in glasi:

113. člen

V času letnega dopusta in plačane odsotnosti z dela ima delavec pravico do osebnega dohodka, ki je enak znesku obračunane akontacije osebnega dohodka v mesecu pred nastopom dopusta, za redni delovni čas. Kolikor je bil delavec pred nastopom dopusta v bolniškem staležu mesec dni, se nadomestilo osebnega dohodka za čas letnega dopusta obračuna po vrednosti ure za tekoči mesec.

26. V 116. čl. SaS in 121. čl. pravilnika se spremeni tretji odstavek in se glasi:

Zajamčeni osebni dohodek namenjen za zadovoljevanje osebnih potreb delavca, ob izpolnjevanju delovnih obveznosti za poln delovni čas, je enak znesku, ki ga določi republiški zakon.

27. Naslov VI. poglavja skupaj s 1. in 2. naslovom podpoglavij ter vsebina 117. člena SaS ter 122. člen pravilnika se prestavi pred podnaslov 2.2. – regres za letni dopust.

28. Črtajo se členi od 118. do 123. SaS in 123. do 128. čl. pravilnika.

29. Doda se 2.4.7/a Prehrana delavcev med delom.

109/a člen SaS in 114/a čl. pravilnika

Vsi delavci so upravičeni do prehrane med delom. Izdatki za prehrano se štejejo za materialne stroške in se formirajo v višini, ki jo določa družbeni dogovor o izdatkih za prehrano delavcev in se opredelijo v letnih planih.

30. 109/b člen SaS in 114/b člen pravilnika se spremeni in se glasi:

109/b člen

Delavec prispeva za prehrano med delom določen znesek v skladu z družbenim dogovorom.

V primeru, da je cena obroka večja od prispevka TOZD in delavca skupaj se ta presežek doda k prispevku delavca.

31. 109/c člen SaS in 114/c člen pravilnika se spremeni in se glasi:

Izjemoma se lahko delavcem ki jim zaradi narave dela ni možno organizirati prehrane se lahko regresira prehrana v obliki vrednostnih bonov za živila in to v enaki višini kot drugim delavcem.

Za regresiranje prehrane v obliki vrednostnih bonov je potrebno pridobiti soglasje občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije.

V obliki vrednostnih bonov se lahko regresira prehrana tudi delavcem, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da imajo predpisano dietno prehrano, če takšne prehrane ni mogoče zagotoviti med delom.

Do regresa za prehrano so upravičeni tudi pripravniki, dijaki na proizvodnem delu, študentje in dijaki na obvezni praksi ter drugi, ki delajo v temeljni organizaciji.

32. 109/č čl. SaS in 114/č člen pravilnika se spremeni in se glasi:

109/č člen

Regresa za prehrano v nobenem primeru ni mogoče izplačevati v gotovini.

33. 109/d čl. SaS in 114/d člen pravilnika se spremeni in se glasi:

109/d člen

Do regresa za prehrano niso upravičeni delavci in drugi navedeni v 119. členu za tiste dneve, ko niso na delu v temeljni organizaciji t. j. v času dopusta, bolniškega staleža, službenega potovanja in prostih dni.

34. Doda se 109/e čl. SaS in 114/e čl. pravilnika, ki se glasi:

Med materialne stroške se štejejo tudi stroški za izredne zdravstvene preglede.

35. Zadnji odstavek 124. čl. SaS in 129. čl. pravilnika se spremeni in se glasi:

Regres za letni dopust gre tudi študentom DO EMO.

36. V 125. členu SaS in 130. čl. pravilnika se v 1.2. 4, 5, in 6 alineji besedi DO EMO nadomestijo z besedo »SFRJ«.

37. V 126. čl. SaS in 131. čl. pravilnika se dopolni 3 alineja teko, da se sedaj glasi:

– vajeniška doba v industrijskokovinarski šoli tovarne emajlirane posode Celje, če se zaposli v DO EMO takoj po končanem šolanju.

38. 1. odst. 127. čl. SaS in 131. čl. pravilnika se spremeni in se glasi:

Odpravnina pri odhodu v pokoj pri čemer ima delavec 40 oz. delavka 35 let delovne dobe znaša 3 povprečne mesečne čiste osebne dohodke na zaposlenega v gospodarstvu SRS v preteklem letu, oz. 2 povprečna osebna dohodka v vseh drugih primerih iz 2. in 3. odst. tega člena.

39. V 147. čl. SaS in 151. čl. pravilnika se v obeh odstavkih št. 17. nadomesti s številko 18.

40. 150. čl. SaS in 153. čl. pravilnika se spremeni in se glasi:

Kolikor spodnji razredi niso vključeni v vrednotenje del in nalog se lestvica razredov linearno podaljša za vse razrede tako, da ostaneta razpon med novim najnižjim in najvišjim razredom (1:4,27) in progresija nespremenjena. Nastali razredi se vrednotijo.

41. V 115. čl. SaS in 120. čl. pravilnika se črta drugi odstavek in se glasi:

Izdatki za sprotne potrebe strokovnega izobraževanja, ki se opravlja v okviru delovnega procesa bremenijo materialne stroške. Kaj se šteje za strokovno izobraževanje, ki se opravlja v okviru delovnega procesa določa zakon.

42. Doda se nov 138/a čl. SaS in 142/a čl. pravilnika in se glasi:

Izdatki za pridobitev šolske izobrazbe bremenijo sklad skupne porabe.

43. Doda se nov 155. čl. SaS in 158. čl. pravilnika in se glasi:

Določilo za nadomestilo OD za čas bolniškega staleža se uporablja od 1/7-1985 dalje.

Spremembe in dopolnitve pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in sredstev za skupno porabo.

1. 34. člen se črta

2. 2. odstavek, 43. člena se črta

3. Doda se 47/a člen, ki se glasi:

47/a člen

Z merili delovne uspešnosti ugotavljamo delavčev prispevek k uresničevanju skupnih ciljev poslovanja in razvoja udeležencev.

Delovno uspešnost ugotavljamo z merili, ki izražajo:

- količino opravljenega dela,
- kakovost opravljenega dela in
- gospodarnost dela.

4. Doda se 47/b člen, ki se glasi:

47/b člen

S količino dela opredeljujemo koliko dela je bilo opravljeno v časovni enoti v primerjavi s pričakovano količino dela. Ugotavljamo jo lahko z doseganjem norme, doseganjem planirane porabe časa po nalogah, doseganjem rokov, ipd.

S kakovostjo dela opredeljujemo, kako oz. s kakšno kakovostjo je bila naloga opravljena v primerjavi s pričakovano oz. planirano kakovostjo.

Ugotavljamo jo lahko z merjenjem odstotka izmeta, pogostih napak, z ugotavljanjem uporabnosti naloge, natančnih informacij ipd.

Gospodarnost izraža uspešnost pri uporabi materiala, sredstev za delo in predmetov dela. Z merili gospodarnosti ugotavljamo predvsem dosežene prihranke pri delu ter zniževanje materialnih in drugih stroškov na enoto proizvoda ali storitev.

5. 49. člen se spremeni in se glasi:

49. člen

Merila s katerimi se ugotavlja delovna uspešnost posameznika, skupine ali oddelka so:

- dohodek na zaposlenega,
 - čisti dohodek na zaposlenega,
 - rentabilnost (donosnost) poslovanja,
 - reproduktivnost poslovanja,
 - gospodarnost (ekonomičnost) poslovanja,
 - fizična oz. tehnična produktivnost poslovanja,
 - pokritje proizvodnje oz. programa (doseganje razlike v ceni, gospodarnost projektiranja, udeležba pri projektu),
 - doseganje realizacije (plačane oz. neplačane),
 - doseganje planov izvoza, proizvodnje in prodaje,
 - doseganje rokov nalog,
 - doseganje zalog materiala, polizdelkov, nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov
- oz. doseganje koeficienta obračanja obratnih sredstev,
- izkoristek materiala,
 - kvaliteta dela,
 - izkoristek delovnega časa,
 - reklamacije na količino oz. kvaliteto,
 - doseganje števila zaposlenih,
 - odstopanje od povprečnega preseganja norm,
 - fizična poraba energije,
 - udeležba konvertibilnega izvoza v eksterni prodaji oz. celotnem prihodu.

Vplivnosti posameznega merila so opredeljene v matriki meril. Merila za ugotavljanje delovne uspešnosti so prilagojena značilnostim posameznih del in nalog in organiziranosti v posamezni skupini v TO.

Delovna uspešnost se ugotavlja za posameznika tam, kjer je možno zanj planirati in spremljati rezultate dela. Delovna uspešnost skupine se ugotavlja tam, kjer skupina dela na isti nalogi ali pa ekonomsko ni smotno spremljati delovne uspešnosti za posameznike.

6. Doda se 49/a člen, ki se glasi:

49/a člen

Merila delovne uspešnosti za posamezno nalogo ali skupino nalog definiramo tako, da z dejanskim dosegom posameznega merila izrazimo doseganje ciljev, postavljenih za nalogo ali skupino nalog. Doseganje posameznega merila določimo s primerjavo med doseženo in pričakovano vrednostjo merila.

7. Doda se 50/a člen, ki se glasi:

50/a člen

Uspešnost dela poslovnih organov DO ugotavljamo predvsem z merili, ki izražajo:

- uspešnost poslovnih rezultatov organizacije združenega dela,